

ORDO PAENITENTIAE

ORDNING FÖR BOT

DE HELIGA KONGREGATIONEN FÖR GUDSTJÄNSTLIVET

Prot. N. 800/73

DEKRET

Vår Herre Jesus Kristus åstadkom genom det mysterium som utgörs av hans död och uppståndelse försoning mellan Gud och människor (jfr Rom 5:10). Denna försoningens tjänst anförtroddes av Herren åt kyrkan, särskilt åt apostlarna (2 Kor 5:18 ff.). Hon skulle fullgöra denna tjänst genom att framföra frälsningens glada budskap till människorna och döpa dem i vatten och den Helige Ande (jfr Matt 28:19).

Men på grund av mänsklig svaghet händer det att de kristna "överger sin första kärlek" (jfr Upp 2:4), ja, att de genom att synda bryter sitt vänskapsband med Gud. Därför instiftade Herren ett särskilt botens sakrament för att förlåta synder som begåtts efter dopet (jfr Joh 20:21–23), som kyrkan under tidernas lopp troget har firat, visserligen på olika sätt men med bevarande av dess väsentliga beståndsdelar.

Andra Vatikankonciliet bestämde följande: "Ritualet och texterna för botens sakrament skall revideras på så sätt att de klarare uttrycker sakramentets natur och verkan."¹ Med avseende på detta har den heliga Kongregationen för gudstjänstlivet omsorgsfullt arbetat fram en ny ordning för bot, för att de troende bättre skall förstå den sakramental handlingen.

I denna ordning har förutom ordning för enskild bikt och avlösning införts en ordning för bikt och avlösning av flera penitenter för att framhäva sakramentets gemenskapsaspekt. I denna infogas den enskilda bekännelsen och avlösningen i en Ordets gudstjänst. Dessutom har för

vissa fall utarbetats en Ordning för att rekonciliera flera penitenter med allmän syndabekännelse och avlösning, i enlighet med de pastorala riktlinjer för allmän sakramental avlösning som den heliga Kongregationen för trosläran utfärdat den 16 juni 1972.²

Det är en hjärteangelägenhet för kyrkan att kalla sina troende till omvändelse och förnyelse. Hon vill att de döpta som fallit i synd efter dopets bad skall erkänna sina synder mot Gud och nästan och i hjärtat göra verklig bot. Hon vill förbereda dem att fira botens sakrament och uppmanar dem att ibland delta i botgudstjänster. Därför har denna heliga Kongregation utfärdat föreskrifter för hur sådana gudstjänster skall hållas och lagt fram exempel eller förslag som biskopskonferenserna kan anpassa

¹ Jfr Andra Vatikankonciliet, Konstitution om den heliga liturgin Sacrosanctum Concilium, n. 72: AAS 56 (1964), 118.

efter de behov som föreligger i deras regioner.

Påven Paulus VI har med sin auktoritet stadfäst denna Ordning för bot och befallt att den skall publiceras. Den skall ersätta de ordningar med avseende på detta som finns i hittills gällande Romerska Rituale. Denna ordning som utarbetats på latin, kan så snart den utkommit, översättas på respektive folkspråk. Sedan översättningarna godkänts av biskopskonferenserna och bekräftats av den Apostoliska stolen kan de träda i kraft.

Alla bestämmelser som strider mot detta upphävs härmed.

Den heliga Kongregationen för gudstjänstlivet, 2 december 1973,

första söndagen i Advent

På påvens särskilda uppdrag

JEAN Card. VILLOT

Kardinalstatssekreterare

+ A. BUGNINI

Titulärärkebiskop av Diocletiana

Sekreterare i den heliga Kongregationen för gudstjänstlivet

2Jfr AAS 64 (1972), 510-514)

ORDNING FÖR BOT

FÖRETAL

I

FÖRSONINGENS MYSTERIUM I FRÄLSNINGENS HISTORIA

1. Fadern uppenbarade sin barmhärtighet då han försonade världen med sig själv i Kristus och genom hans blod på korset stiftade fred och försonade allt med sig, allt på jorden och allt i himlen.¹ Guds Son blev människa och levde bland människor för att befria dem från slaveriet under synden² och kalla dem från mörkret till sitt underbara ljus.³ Därför inledde han sitt uppdrag i världen med att förkunna bot och omvändelse och sade: "Omvänd er och tro på evangeliet" (Mark 1:15).

Denna maning till omvändelse som redan ofta hade ljudit genom profeterna beredde människors hjärtan för Guds rike genom Johannes Döparens röst. Han kom "och förkunnade syndernas förlåtelse genom omvändelse och dop" (Mark 1:4).

Jesus manade inte bara syndare till omvändelse för att de skulle lämna synderna

4

bakom sig och av allt sitt hjärta omvända sig till Herren , utan tog också emot syndarna och försonade dem Fadern.⁵ Han botade också sjuka som tecken på sin makt att förlåta synder.⁶ Till sist dog han själv för våra synder och uppstod för vår rättfärdiggörelses skull.⁷ Därför instiftade han den natt då han blev förrådd och inledde sitt lidande som

89

gav oss frälsning det nya förbundet offer i sitt blod till syndernas förlåtelse , och eftersin uppståndelse sände han den Helige Ande till apostlarna för att de skulle ha makt att förlåta synder och hålla kvar dem¹⁰ och för att de skulle få uppdraget att i hans

1

Jfr 2 Kor 5:18; Kol 1:20.

2Jfr Joh 8:34-36.

3Jfr 1 Pet 2:9.

4Jfr Luk 15.

5Jfr Luk 5:20.27-32; 7:48.

6Jfr Matt 9:2-8

7Jfr Rom 4:25.

8Jfr Missale Romanum, Eukaristisk bön III.

9Jfr Matt 26:28.

10Jfr Joh 20:19-23.

-3

namn förkunna omvändelse och syndernas förlåtelse för alla folk.¹¹

Petrus, åt vilken Herren hade sagt: “Jag skall ge dig himmelrikets nycklar. Allt du binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt du löser på jorden skall vara löst i himlen” (Matt 16:19), lydde Herrens bud och förkunnade på pingstdagen syndernas förlåtelse genom dopet: “Omvänd er och låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att ni får förlåtelse för era synder” (Apg 2:38)¹². Alltsedan dess har aldrig kyrkan upphört att kalla syndare till omvändelse från synden och att göra Kristi seger över synden uppenbar genom att fira botens sakrament.

2. Denna seger över synden lyser först fram i dopet, där den gamla människan blir korsfäst med Kristus för att syndens kropp skall gå under och vi inte längre skall vara trälar under synden, utan uppstå med Kristus och hädanefter leva för Gud.¹³ Därför bekänner kyrkan sin tro på “ett enda dop till syndernas förlåtelse”.

I mässoffret blir Kristi lidande närvarande, och den kropp som utgivits för oss och det blod som utgjutits till syndernas förlåtelse bärs åter fram av kyrkan för hela världens frälsning. Ty i eukaristin är Kristus närvarande och bärs fram som “offret till vår försoning”¹⁴ för att också vi “skall förenas till ett genom den Helige Ande.”¹⁵

Då vår Frälsare Jesus Kristus därutöver gav sina apostlar och deras efterföljare makt att förlåta synder instiftade han botens sakrament i sin kyrka, för att de troende som efter dopet faller i synd genom förnyelse av nåden skall försonas med Gud.¹⁶ Ty kyrkan har “både vatten och tårar; dopets vatten och botens tårar.”¹⁷

¹¹Jfr Luk 24:47.

¹²Jfr Apg 3:19.26; 17:30

¹³Jfr Rom 6:4-10.

¹⁴Missale Romanum, Eukaristisk bön III

¹⁵Missale Romanum, Eukaristisk bön II.

¹⁶Jfr Konciliet i Trient, session XIV, Om botens sakrament, kap. I: DS 1668 och 1670; can. 1, DS

1701.

¹⁷S:t Ambrosius, Epist. 41,12: PL 16,1116.

II

PENITENTERNAS FÖRSONING I KYRKAN

Kyrkan, helig och samtidigt alltid i behov av rening

3. Kristus "har älskat kyrkan och utlämnat sig själv för den för att helga henne" (Ef 18

5:25-26) och förenat sig med henne som sin brud; han som är hennes kropp och hennesfullhet, uppfyller henne med sina gudomliga gåvor¹⁹ och sprider genom henne sanningen och nåden till alla människor.

Men kyrkans lemmar är utsatta för frestelser och faller ofta olyckligtvis i synd. "Kristus, 'var helig, oskyldig, obefläckad' (Heb 7:26), han 'visste inte av någon synd' (2 Kor 5:21) men kom för att sona folkets synder (jfr Heb 2:17). Kyrkan innesluter syndare i sitt eget sköte. Hon är helig, men samtidigt behöver hon alltid renas, och hon går ständigt botens och förnyelsens väg."²⁰

Boten i kyrkans liv och liturgi

4. På många olika sätt gör Guds folk ständigt bot och fullkomnar sin botgöring. Ty det 21

deltar i Kristi lidanden genom sitt tålmod , och genom att göra barmhärtighetens och kärlekens gärningar²² inriktar det sig mer och mer på Kristi evangelium och blir så till ett tecken i världen på omvändelse till Gud. Detta uttrycker kyrkan i sitt liv och firar i sin liturgi när de troende bekänner sig som syndare och ber om Guds och sina bröders och systrars förlåtelse. Detta sker i botgudstjänster, i förkunnelsen av Guds ord, i bönen och de beståndsdelar i det eukaristiska firandet som uttrycker bot och omvändelse.²³

I botens sakrament får de troende "genom Guds barmhärtighet förlåtelse för den orätt de tillfogat honom. Samtidigt blir de försonade med kyrkan som de har sårat genom att synda och som genom sin kärlek, sitt föredöme och sina böner verkar för

¹⁸Jfr Upp 19:7

¹⁹

Jfr Ef 1:22-23; Andra Vatikankonciliet, Dogmatisk konstitution om kyrkan *Lumen gentium*, n. 7: AAS 57 (1965), 9-11.

²⁰

Andra Vatikankonciliet, Dogmatisk konstitution om kyrkan *Lumen gentium*, n. 8.

21Jfr 1 Pet 4:13

22Jfr 1 Pet 4:8

23

Jfr Konciliet i Trient, session XIV, Om botens sakrament: DS 1638, 1740, 1743; Ritkongregationen, Instruktion Eucharisticum mysterium, 25 maj 1967, n. 35: AAS 59 (1967), 560-561; Missale Romanum (1:a uppl.), Allmän inledning, nn. 29, 30, 56 a.b.g.

-5

deras omvändelse.”²⁴

Försoning med Gud och kyrkan

5. Eftersom synden är en kränkning som tillfogas Gud och som bryter vänskapen med honom är meningen med boten “att vi åter skall älska Gud och helt och hållet anförtro oss åt honom.”²⁵ Syndaren som alltså genom den barmhärtige Gudens nåd börjar gå botens väg återvänder till Fadern som “först har älskat oss” (1 Joh 4:19), till Kristus som utgivit sig själv för oss²⁶ och till den Helige Ande som i överflödande mått ingjutits i
27

oss.

Men “på grund av ett fördolt och kärleksfullt rådslut är människorna genom övernaturlig samhörighet förenade med varandra, så att den enes synd också skadar de andra, liksom den enes helighet är till gagn för de andra”.²⁸ På detta sätt medför boten alltid försoning med de bröder och systrar, som synden alltid tillfogar skada.

Ja, ofta handlar människor tillsammans när de handlar orätt. På samma sätt hjälper de varandra när de gör bot så att de genom Kristus befrias från synden och då tillsammans med alla människor av god vilja kan verka för rättvisa och fred i världen.

Botens sakrament och dess beståndsdelar

6. Kristi lärjunge som efter att ha syndat nalkas botens sakrament, driven av den Helige Ande, bör framför allt av hela sitt hjärta omvända sig till Gud. Denna hjärtats inre omvändelse som omfattar ånger och föresatsen att börja ett nytt liv kommer till uttryck i bekännelse inför kyrkan, lämplig gottgörelse och bättring av levernet. Gud meddelar syndernas förlåtelse genom kyrkan som verkar genom prästernas tjänst.²⁹
a) Ånger

Den främsta platsen bland de handlingar som utför av penitenten har ångern, som innebär att “själen tar avstånd från begångna synden med avsky och föresätter sig att

24

Andra Vatikankonciliet, Dogmatisk konstitution om kyrkan *Lumen gentium*, n. 11: AAS 57 (1965), 15-16.

25

Paulus VI, Apostolisk konstitution *Paenitemini*, 17 febr. 1966: AAS 58 (1966), 179.

²⁶Jfr Gal 2:20; Ef 5:25.

²⁷Jfr Tit 3:6

Paulus VI, Apostolisk konstitution *Indulgentiarum doctrina*, 1 jan. 1967, n. 4: AAS 59 (1967), 9; jfr Pius XII, Encyklika *Mystici Corporis*, 29 juni 1943: AAS 35 (1943), 213.

29Jfr Konciliet i Trient, Session XIV, Om botens sakrament, kap. 1: DS 1673-1675

inte synda i framtiden.”³⁰ Ty “det är bara möjligt för oss att närma oss Kristi rike med ‘metanoia’, det vill säga genom att hela människan förändras, så att hon själv börjar tänka, bedöma och ordna sitt liv och drivs av den Guds kärlek, som sist och slutligen uppenbarades i Sonen och i fullt mått blev oss given (jfr Heb 1:2; Kol 1:19 och på många andra ställen i Kolosserbrevet; Ef 1:23 liksom på många andra ställen i detta brev).”³¹ På denna hjärtats ånger beror äktheten i boten. Ty omvändelsen måste påverka människan i hennes innersta, så att dess ljus sprider sig till allt större djup, och hon omformas för bli allt mer lik Kristus.

b) Bekännelse

Till botens sakrament hör syndabekännelsen, som har sin utgångspunkt i en sann självkänedom inför Gud och ånger över synderna. Men denna rannsakan av hjärtats innersta och denna yttre anklagelse skall äga rum i ljuset av Guds barmhärtighet. Bekännelsen kräver hos penitenten en vilja att öppna sitt hjärta för Guds tjänare. Här uttalar den som handlar i Kristi person och som sådan har nyckelmakten, fullmakt att förlåta synder eller hålla kvar någon i dem, sin dom i den andliga domstolsförhandling som äger rum.³²

c) Gottgörelse - botgöring

Sann omvändelse fullgörs genom gottgörelse för synder, bättring av levernet och ersättning för den skada som tillfogats.³³ Den gärning som man gör som gottgörelse och omfattningen av den skall anpassas till varje penitent, så att var och en återställer den ordning han kränkt och får läkedom av den medicin han intagit mot sjukdomen han lidit av. Därtill skall botgärningen verkligen vara ett hjälpmedel mot synden och på något sätt förnya livet. På detta sätt “glömmer (penitenten) det som ligger bakom honom” (jfr Fil 3:13), infogas åter i frälsningens mysterium och sträcker sig mot det som ligger framför honom.

d) Avlösning - absolution

Åt den syndare som ger uttryck åt sin omvändelse för kyrkans tjänare i den sakramentala bikten ger Gud sin förlåtelse genom avlösningens tecken, och så fullbordas botens sakrament. I enlighet med Guds frälsningsordning där Guds, vår

³⁰Konciliet i Trient, session XIV, Om botens sakrament, kap. 4: DS 1676.

³¹

Paulus VI, Apostolisk konstitution Paenitemini, 17 febr. 1966: AAS 58 (1966), 179.

³²Jfr Konciliet i Trient, session XIV, Om botens sakrament, kap. 5: DS 1679.

³³Jfr konciliet i Trient, session XIV, Om botens sakrament, kap. 8: DS1690-1692; Paulus VI, Apostolisk konstitution Indulgentiarum doctrina, 1 jan. 1967, nn. 2-3: AAS 59 (1967), 6-8.

Frälsares, människovänlighet och godhet uppenbarades på ett synligt sätt,³⁴ vill Gud förmedla frälsning åt oss genom synliga tecken och åter förnya det brutna förbundet. Sålunda tar i botens sakrament Fadern emot den son som vänder tillbaka till honom, Sonen lyfter det förlorade fåret upp på sina axlar och för det tillbaka till fårahuset, och den Helige Ande helgar ånyo sitt tempel och bor i det i ännu större fullhet. Detta blir uppenbart i det förnyade eller ivrigare deltagandet i Herrens måltid: när sonen återkommer från fjärran land blir det stor glädje vid Guds kyrkas gästabud.³⁵

Detta sakraments nödvändighet och nytta

7. Liksom syndens sår är av olika och mångskiftande slag i de enskildas och gemenskapens liv är också botemedlet som boten ger oss olikartat. Ty de som genom allvarlig synd har skilts från gemenskapen med Guds kärlek återkallas genom botens sakrament till det liv de hade förlorat. De som faller i mindre synder erfar dagligen sin svaghet men hämtar ur upprepat firande av botens sakrament krafter för att nå fram till Guds barns fulla frihet.

a) För att på hälsobringande sätt ta emot botens sakrament i enlighet med den barmhärtige Gudens bestämmelse skall en troende människa inför en präst bekänna samtliga allvarliga synder, varje enskild synd, som hon efter att ha rannsakat sitt samvete kan komma ihåg.³⁶

b) Dessutom är ett ofta upprepat och omsorgsfullt bruk av detta sakrament även när det gäller mindre synder synnerligen nyttigt. Ty det rör sig inte om enbart en rituell upprepning eller ett slags psykologisk övning utan om en ständig strävan att fullända dopets nåd, så att vi, medan vi alltid i våra kroppar bär med oss den död som Jesus fick lida, också mer och mer låter Jesu liv träda fram i oss.³⁷ I sådana bekännelser vill penitenterna när de anklagar sig för mindre synder framför allt verka för att innerligare förenas med Kristus och bli mer lika honom och mera uppmärksamta lyssna till Andens röst.

För att detta frälsningens sakrament verkligen skall ha sin verkan i de troende är det nödvändigt att det liksom slår rötter i hela deras liv och driver dem att ivrigare tjäna Gud och sina medmänniskor.

Firandet av detta sakrament är alltså alltid en handling i vilken kyrkan förkunnar sin

³⁴Jfr Tit 3:4-5.

³⁵Jfr Luk 15:7.10.32.

³⁶Jfr Konciliet i Trient, session XIV, Om botens sakrament, kan. 7-8: DS 1707-1708.

³⁷Jfr 2 Kor 4:10.

tro, tackar Gud för den frihet till vilken Kristus har befriat oss³⁸ och bär fram sitt liv som ett andligt offer till lovprisning för Guds härlighet och därmed skyndar fram, Kristus till mötes.

III

ÄMBETEN OCH TJÄNSTER NÄR DET GÄLLER PENITENTERS FÖRSONING MED GUD OCH KYRKAN

Gemenskapens uppgift i firandet av boten

8. Hela kyrkan gör i utövandet av försoningens verk det som har anförtrotts henne av Herren på olika sätt eftersom hon ju är ett prästerligt folk. Hon manar inte bara till bot och omvändelse genom att förkunna Guds ord utan ber också för syndarna och bistår penitenten med moderlig omsorg för att han eller hon skall erkänna sina synder och bekänna dem och så erhålla barmhärtighet av Gud som ensam kan förlåta synder. Men dessutom blir kyrkan själv verktyg för penitentens omvändelse och avlösning genom den tjänst som av Kristus överlämnats till apostlarna och deras efterföljare.³⁹
Förvaltaren av botens sakrament

9. a) Kyrkan utför den tjänst som omfattas av botens sakrament genom biskoparna och prästerna, som genom att förkunna Guds ord kallar de troende till omvändelse och i Kristi namn och den Helige Andes kraft vittnar om och meddelar syndernas förlåtelse till dem.

I utövandet av denna tjänst verkar prästerna i gemenskap med biskopen och har del i hans fullmakt och uppdrag, eftersom det är han som leder handhavandet av boten.⁴⁰

b) Kompetent förvaltare av botens sakrament är en präst som enligt de kanoniska lagarna har rätt att meddela avlösning. Men alla präster kan, även om de inte fått godkännande att ta emot bikt, giltigt och legalt avlösa penitenter som befinner sig i dödsfara.

Det pastorala utövandet av denna tjänst

10. a) För att biktfadern skall kunna utföra sitt uppdrag på ett riktigt och troget sätt måste han kunna göra en riktig diagnos av själens sjukdomar och erbjuda botemedel
³⁸Jfr Gal 4:31.

³⁹Jfr Matt 18:18; Joh 20:23.

40

Jfr Andra Vatikankonciliet, Dogmatisk konstitution om kyrkan *Lumen gentium*, n. 26: AAS 57 (1965), 31-32.

för dem. Han måste på ett klokt sätt utföra en domares uppdrag, skaffa sig de kunskaper och den klokhet som är nödvändiga för honom genom ständigt studium, under ledning av Kyrkans läroämbete och framför allt genom bön till Gud. Ty att kunna skilja mellan andarna är en djup kunskap om Guds verk i människors hjärtan, det är den Helige Andes gåva och en frukt av kärleken.⁴¹

b) Biktfadern skall alltid vara beredd att ta emot de troendes bikt när dessa så begär av rimliga skäl.⁴²

c) Då biktfadern tar emot penitenten och leder honom eller henne fram till sanningens ljus, utför han en faders uppdrag. Han visar Faderns hjärta för människorna och blir en bild av Kristus, Herden. Han skall därför komma ihåg att Kristi uppdrag har anförtrotts åt honom, Kristus, som i sin barmhärtighet frälste människorna och med sin kraft är närvarande i sakramenten.⁴³

d) Biktfadern som vet att han som Guds tjänare fått kunskap om sin broders samvetshemligheter är å det strängaste förpliktad att obrottsligt iaktta den sakramentala tydnadsplikten.

Penitenten

11. Av största betydelse är det som den biktande själv har att göra i sakramentet. Ty då han eller hon, rätt beredd, nalkas detta hälsobringande botemedel som instiftats av Kristus och bekänner sina synder har han genom det han gör del i själva sakramentet, som fullbordas av avlösningens ord vilka i Kristi namn uttalas av sakramentsförvaltaren.

När den troende erfar och förkunnar Guds barmhärtighet i sitt liv firar han (hon) på detta sätt tillsammans med prästen liturgin i Kyrkan som ständigt förnyar sig själv.

IV

FIRANDET AV BOTENS SAKRAMENT

Var sakramentet firas

12. Botens sakrament firas på den plats och i det rum som regleras av kyrkorätten.
⁴¹Jfr Fil 1:9-10.

42

Jfr Den heliga kongregationen för Trosläran, Normae pastorales circa absolutionem sacramentalem generali modo impertiendam (Pastoral riktlinjer för sakramental generalabsolution), 16 juni 1972, n. XIII:

AAS 64 (1972), 514.

43

Jfr Andra Vatikankonciliet, Konstitution om den heliga liturgin Sacrosanctum Concilium, n. 7:
AAS
56 (1964), 100-101.

-10

När sakramentet firas

13. Försoning kan firas sakramentalt med penitenter vid vilken tid som helst och varje dag. Det är emellertid lämpligt att de troende känner till den dag och den tid då prästen finns tillgänglig för att utföra denna tjänst. De troende skall vänja sig vid att gå till botens sakrament då mässan inte firas, först och främst skall de undgå att bikta sig vid ordinarie mässtider.⁴⁴

Fastetiden är synnerligen lämplig för att fira botens sakrament, eftersom den högtidliga uppmaningen till bot ljuder för folket redan på Askonsdagen: "Omvänd er och tro på evangeliet". Det är lämpligt att flera botgudstjänster anordnas i fastan för att alla troende skall beredas tillfälle att försona sig med Gud och med nästan och med förnyat hjärta fira påskmysteriet under de tre heliga påskdagarna.

Liturgiska kläder

14. I fråga om de liturgiska kläder som skall användas vid firandet av botens sakrament skall de regler som de lokala ordinarierna utfärdar iakttas.

A

Ordning för enskild bikt

Prästens och penitentens förberedelse

15. Prästen och penitenten förbereder sig först och främst genom bön för att fira sakramentet. Prästen skall åkalla den Helige Ande för att få ljus och kärlek av honom; penitenten skall jämföra sitt liv med Kristi förebild och bud och be Gud om förlåtelse för sina synder.

Penitentens mottagande

16. Prästen skall ta emot penitenten med broderlig kärlek och hälsa honom med vänliga ord. Därefter gör penitenten korstecknet och säger: I Faderns och Sonens och

den Helige Andes namn. Amen. Detta kan också prästen säga tillsammans med penitenten. Sedan uppmanar prästen med några korta ord penitenten att förtrösta på Gud. Om penitenten är okänd för biktfadern kan han (hon) skildra sin situation, ange tiden för den senaste bikten, de svårigheter han (hon) erfar när det gäller att leva ett kristet liv och annat som det kan vara nyttigt för biktfadern att känna till för att han skall kunna fullgöra sin tjänst.

44

Jfr Ritkongregationen, Instruktion Eucharisticum mysterium, 25 maj 1967, n. 35: AAS 59 (1967),

560-561.

-11

Läsning av Guds ord

17. Sedan läser prästen eller penitenten själv, om så är lämpligt, en text ut den heliga Skrift. Detta kan också ske vid förberedelsen för sakramentets firande. Ty genom Guds ord får den troende ljus till att inse sina synder, kallas till omvändelse och manas till förtröstan på Guds barmhärtighet.

Syndabekännelse och mottagande av bot

18. Sedan bekänner penitenten sina synder genom att där detta är sed börja med den allmänna syndabekännelsen: Jag bekänner... Om det behövs hjälper prästen penitenten att avlägga en fullständig bekännelse; han eller hon uppmanas också till att uppriktigt ångra de kränkningar som tillfogats Gud; med lämpliga råd uppmuntras han (hon) slutligen att börja ett nytt kristet liv och om så behövs får han (hon) undervisning om det kristna livets plikter.

Om penitenten har varit orsak till skada eller skandal skall prästen leda honom (henne) fram till att fatta beslut om lämplig gottgörelse.

Sedan ålägger prästen lämplig bot, som inte bara skall vara en sonande akt för det som hänt, utan också en hjälp till ett nytt liv och ett läkemedel i svagheten, och därför skall den också så mycket som möjligt motsvara syndernas allvar och natur. Denna botgärning fullgörs lämpligen genom bön och självförnekelse, men framför allt genom tjänst åt nästan och barmhärtighetsgärningar, varigenom det klart framgår att synden och förlåtelsen av den har en social aspekt.

Penitentens bön och prästens avlösning

19. Därefter uttrycker penitenten sin ånger och sin föresats att börja ett nytt liv genom en bön i vilken han (hon) ber om Guds förlåtelse. Det är lämpligt att bönen sker med ord, hämtade ur den heliga Skrift.

Prästen sträcker efter penitentens bön ut sina händer - eller lyfter åtminstone högra handen - över dennes huvud och uttalar avlösningensformeln i vilken de väsentliga orden är följande:

JAG LÖSER DIG FRÅN DINA SYNDER, I FADERNS OCH SONENS OCH DEN HELIGE ANDES NAMN. Då prästen uttalar de sista orden gör han korstecknet över penitenten. Avlösningensformeln (jfr n. 46, s. xxx) uttrycker att penitentens försoning har sitt ursprung i Faderns barmhärtighet; den visar på sammanhanget mellan syndarens försoning och påskmysteriet; den framhäver den Helige Andes uppdrag när det gäller syndernas förlåtelse; och den belyser slutligen den kyrkliga aspekten därigenom att försoning med Gud begärs och ges genom Kyrkans tjänst och ämbete.

Lovprisning och utsändning av penitenten

20. När penitenten tagit emot syndernas förlåtelse lovprisar han (hon) Guds

barmhärtighet och tackar Gud genom en kort bön ur Skriften; sedan låter prästen honom gå i frid.

Penitenten fortsätter sin omvändelse och uttrycker den i ett liv som förnyats enligt Kristi evangelium och som allt mer präglas av kärlek till Gud, ty "kärleken gör att många synder blir förlåtna" (1 Pet 4:8).

Kortare ordning

21. När den pastorala nödvändigheten så kräver kan prästen utelämna eller förkorta några delar av riten, men följande måste alltid bevaras: syndabekännelse och mottagande av bot, uppmaning till ånger (n. 44), avlösningsformel och sändningsformel. Vid omedelbar dödsfara räcker det att prästen uttalar de väsentliga orden i avlösningsformeln, nämligen: JAG LÖSER DIG FRÅN DINA SYNDER, I FADERNS OCH SONENS OCH DEN HELIGE ANDES NAMN.

B

Ordning för att försona flera penitenter med Gud och kyrkan genom enskild syndabekännelse och avlösning

22. Då flera penitenter samtidigt samlas för att få sakramental försoning är det lämpligt att förbereda denna genom en Ordets gudstjänst. I denna gudstjänst kan också andra troende delta som vid ett annat tillfälle går till botens sakrament.

En gemensam gudstjänst uttrycker klarare botens kyrkliga karaktär. Ty de troende lyssnar tillsammans på Guds ord, som förkunnar Guds barmhärtighet för dem och manar dem till omvändelse. Tillsammans reflekterar de över överensstämmelsen mellan sitt liv och detta Guds ord och hjälper varandra i bön. När var och en har bekänt sina synder och tagit emot avlösningen, prisar de alla tillsammans Gud för hans under som han gjort för sitt folk, som han har förvärvat åt sig genom sin Sons blod.

Flera präster skall om möjligt vara närvarande vilka på lämpliga platser kan höra de troendes bikt och försona dem med Gud och Kyrkan.

Inledande riter

23. Då de troende samlats sjungs om så är lämpligt en sång som passar för detta tillfälle. Sedan hälsar prästen de troende. Han själv eller en annan assistent i gudstjänsten ger dem kort en introduktion i gudstjänsten och upplyser dem om hur den skall gå till. Sedan uppmanar han alla till bön och sammanfattar den efter en kort stunds tystnad.

Ordets gudstjänt

24. Botens sakrament bör ta sin början med att lyssna till ordet, ty Gud kallar genom sitt ord till bot och leder genom förkunnelsen av detta ord människor fram till en sann hjärtats omvändelse.

En eller flera läsningar kan väljas. Om man väljer flera skall en psaltarpsalm eller en annan lämplig sång sjungas däremellan eller utrymme för tystnad lämnas så att Guds ord finner djupare förståelse och hjärtat ger sitt inre samtycke till det. Om man endast tar en läsning är det bäst att hämta den ur en evangelietext.

Man skall välja sådana läsningar i vilka framför allt

- a) Guds röst ljuder för att kalla människor till omvändelse och allt större likhet med Kristus;
- b) försoningens mysterium genom Kristi död och uppståndelse och den Helige Andes gåva framhävs;
- c) Guds dom över gott och ont i människornas liv skildras för att upplysa samvetet och ge tillfälle att rannsaka det.

25. En homilia kan hållas som utgår från bibeltexten och skall leda penitenten till samvetsrannsakan, till att vända sig bort från synden och att vända om till Gud. Den skall påminna de troende att synden är en handling som riktar sig mot Gud, mot gemenskapen och syndaren själv. Dessutom skall följande lämpligtvis också beröras:

- a) Guds oändliga barmhärtighet, som är större än alla våra synder och all vår orättfärdighet, genom vilken han alltid, ständigt på nytt, kallar oss tillbaka till sig;
- b) nödvändigheten av inre omvändelse och bot, varigenom vi blir beredda att uppriktigt gottgöra de skador som synden förorsakat;
- c) nådens och syndens sociala aspekt, varigenom enskilda människors handlingar på visst sätt påverkar hela Kyrkans kropp;
- d) vår gottgörelse, en handling som får sin kraft genom Kristi tillfyllestgörelse och som framför allt - förutom gärningar som uttrycker vår bot - kräver att vi utför gärningar av verklig kärlek till Gud och nästan.

26. Efter homilians slut skall rimlig tid för tystnad erbjudas för att genomföra samvetsrannsakan och för att väcka sann ånger över synderna. Prästen själv eller diakonen eller en annan assistent i gudstjänsten kan hjälpa de troende med korta satser eller en bönelitania varvid hänsyn skall tas till deltagarnas omständigheter i livet, deras

ålder etc.

Om så är lämpligt kan denna gemensamma samvetsrannsakan ersätta homilian; men i detta fall skall den tydligt utgå från den text ur den heliga Skrift som lästes strax innan.

Försoningsrit

27. På diakonens eller en annan gudstjänstassistents uppmaning faller alla på knä eller böjer sig ned och läser den formulering av den generella syndabekännelsen som man använder (t.ex. Confiteor, Jag bekänner); därefter reser de sig upp och läser en litania eller sjunger en lämplig sång, som uttrycker syndabekännelse, hjärtats ånger, bön om förlåtelse och förtröstan på Guds barmhärtighet. Till slut ber man Herrens bön, som aldrig får utelämnas.

28. Efter det att man bätt Herrens bön beger sig prästerna genast till de platser man bestämt för bikt. De penitenter som vill avlägga syndabekännelse går till den präst de har valt och efter att ha bejakat tillhörande botgöring får de avlösning i enlighet med den formel som används för att avlösa en enskild penitent.

29. När prästerna slutat att höra bikt återvänder de till koret. Den som leder gudstjänsten uppmanar alla till tacksägelse. I denna lovprisar de troende Guds barmhärtighet. Detta kan ske med en psaltarpsalm eller en hymn eller också med en bön i form av en litania. Till slut avslutar prästen gudstjänsten med en bön och lovprisar Gud för den övermåttan stora kärlek med vilken han älskar oss.

Folkets utsändning

30. Sedan tacksägelsen avslutats välsignar prästen de troende. Sedan sänder diakonen eller prästen bort församlingen.

C

Ordning för att försona penitenter med Gud och kyrkan genom generell syndabekännelse och avlösning

Bestämmelser för generalabsolution

31. Individuell och fullständig syndabekännelse och avlösning förblir det enda ordinarie sätt på vilket de troende kan försona sig med Gud och Kyrkan, om det inte är fysisk eller moralisk omöjligt för dem att avlägga en sådan bekännelse. På grund av särskilda omständigheter som ibland blir aktuella kan det nämligen hända att det är tillåtet och till och med nödvändigt att meddela sakramental

generalabsolution åt flera penitenter utan föregående individuell syndabekännelse. Förutom i de fall då det rör sig om dödsfara är det tillåtet att ge sakramental avlösning samtidigt och tillsammans åt flera penitenter som bara har avlagt generell syndabekännelse, men på lämpligt sätt manats till bot och omvändelse, om verklig nödvändighet föreligger, dvs om det med tanke på penitenternas antal inte finns tillräckligt många biktfäder som inom rimlig tid kan höra de enskilda personernas bikt, så att penitenterna - utan egen skuld - för en längre tidsperiod skulle vara tvungna att undvara den sakramental nåden eller den heliga kommunionen. Detta kan hända, särskilt i missionsregioner, men också på andra platser liksom i vissa grupper, där en sådan nödvändigt faktiskt måste konstateras.

Men detta är inte tillåtet enbart på grund av stor ansamling av penitenter när biktfäder kan finnas tillgängliga, vilket t.ex. kan vara fallet vid en stor högtidlighet eller en vallfärd.⁴⁵

32. Att bedöma om sådana villkor föreligger som ovan har beskrivits och därför fatta beslut om när det är tillåtet att meddela sakramental generalabsolution tillkommer enbart stiftsbiskopen sedan han inhämtat råd från övriga medlemmar i biskopskonferensen.

Om det förutom i de fall som bestämts av stiftsbiskopen uppkommer en faktisk nödvändighet att ge sakramental avlösning åt flera personer samtidigt, skall prästen om möjligt först hänvända sig till stiftets innehavare av ordinarie ledningsfullmakt (ordinarius) för att legalt kunna ge avlösning. Annars skall han så fort som möjligt underrätta denne om föreliggande nödvändighet och den avlösning som ägt rum.⁴⁶

33. När det gäller de troende krävs det av strikt dessa för att de skall ha gagn av den sakramental avlösning som meddelats åt flera personer på en gång att de är rätt beredda, dvs att var och en ångrar det de gjort, att man föresätter sig att undgå synd, att man beslutar sig för att gottgöra de skador och den anstöt man kan ha gjort sig skyldig till och samtidigt att man föresätter sig att individuellt i sinom tid bekänna de allvarliga synder som vederbörande inte just nu kan bekänna på detta sätt. De troende skall omsorgsfullt manas att inse att denna inställning och beredskap krävs, och att dessa villkor måste uppfyllas för att sakramentet skall vara giltigt.⁴⁷

34. De som fått förlåtelse för allvarliga synder genom allmän avlösning skall gå till enskild bikt innan de på nytt tar emot en sådan allmän avlösning, om de inte av något rimligt skäl är förhindrade att göra detta. De skall i vilket fall som helst gå till bikt inom
45

Den heliga kongregationen för tros läran, *Normae pastorales circa absolutionem sacramentalem generali modo impertiendam* (Pastoral riktlinjer för sakramental generalabsolution), 16 juni 1972, n. III: AAS 64 (1972), 511.

46

Ibid., n. V: AAS 64 (1972) , 512.

47Ibid., n. VI och XI: AAS 64 (1972), 512, 514.

-16

ett år om detta inte är moraliskt omöjligt för dem. Ty även för dem gäller budet att varje kristen människa enskilt skall bekänna alla sina synder - nämligen allvarliga synder - som hon inte var och en för sig har bekänt för en präst åtminstone en gång om året.⁴⁸

Ritual för generalabsolution

35. Då penitenter avlägger generell syndabekännelse och får generalabsolution i de fall som bestämts av de rättsliga reglerna sker allt i enlighet med det som ovan sagts om botgudstjänster för flera penitenter med enskild bekännelse och enskild avlösning. Endast det som anges här skall förändras.

a) Efter homilian eller i själva homilian skall de troende som vill få del av den generella avlösningen uppmanas att rätt bereda sig, vilket innebär att var och en skall ångra det han gjort, att han (hon) skall föresätta sig att avhålla sig från synd, att han (hon) skall bestämma sig för att gottgöra de skandaler och skador han (hon) kan ha förorsakat och samtidigt föresätta sig att enskilt i sinom tid bikta de allvarliga synder han vid detta tillfälle inte har kunnat bekänna;⁴⁹ en botgärning skall dessutom åläggas alla, till vilken var och en kan lägga något, om de så vill.

b) Sedan uppmanar diakonen eller en annan assistent i gudstjänsten eller prästen själv dem som vill få del av generalabsolutionen att ge ett tecken på att de begär denna (t.ex. genom att böja huvudet, knäböja eller ge något annat tecken som har bestämts i enlighet med biskopskonferensens regler). Tillsammans läser de

en formulering av den allmänna syndabekännelsen (t.ex. Confiteor - Jag

bekänner). Denna kan följas av en litanía eller av en sång som uttrycker bot och omvändelse. Sedan ber man Herrens bön så som det ovan, n. 27, har föreskrivits.

c) Därefter uttalar prästen en bön i vilken man ber om den Helige Andes nåd för syndernas förlåtelse och förkunnar segern över synden genom Kristi död och uppståndelse. Sedan får penitenterna den sakramentala avlösningen.

d) Till slut uppmanar prästen till tacksägelse i enlighet med det som föreskrivits i n. 29. Han utelämnar den avslutande bönen och välsignar i stället omedelbart folket och sänder ut det.

48

Den heliga kongregationen för trosläran, *Normae pastorales circa absolutionem sacramentalem generali modo impertiendam* (Pastoral riktlinjer för sakramental generalabsolution), 16 juni 1972, nn. VII och

VIII: AAS 64 (1972), 512- 513.

⁴⁹Jfr *ibid.*, n. VI, 512.

BOTGUDSTJÄNSTER

Innehåll och struktur

36. Botgudstjänster innebär att Guds folk samlas för att lyssna till Guds ord i vilket det manas till omvändelse och till att förnya sitt liv. Här förkunnas också budskapet om vår befrielse från synden genom Kristi död och uppståndelse. Strukturen i dessa gudstjänster är den som vanligtvis används i Ordets gudstjänster,⁵⁰ och som läggs fram i Ordning för att försona fler penitenter med Gud och Kyrkan.

Det är alltså lämpligt att efter inledningen (sång, hälsning och bön) framföra en eller flera läsningar ur den heliga Skrift och att mellan dem sjunga sånger eller psaltarpsalmer eller sitta ned i tystnad. Bibelläsningarna skall förklaras och utläggas för de församlade. Ingenting hindrar att antingen före eller efter bibelläsningarna läsa andra texter av kyrkofäderna eller författare som verkligen hjälper gemenskapen och den enskilda människan till ingående kännedom om synden och till en sann hjärtats ånger, alltså bidrar till att framkalla omvändelse.

Efter homilian och meditationen över Guds ord är det lämpligt att de troende som församlats ber med ett hjärta och en röst - det kan ske i form av en litanian eller på annat lämpligt sätt för att gynna de troendes aktiva deltagande i gudstjänsten. Till slut ber man alltid Herrens bön för att Gud, vår Fader, skall "förlåta oss våra skulder såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro...och för att han skall frälsa oss ifrån ondo". Prästen eller gudstjänstledaren avslutar gudstjänsten med en bön och utsändning av folket.

Användbarhet och betydelse

37. Man måste se till att dessa gudstjänster inte i de troendes föreställning blandas ihop med firandet av botens sakrament.⁵¹ Men sådana botgudstjänster är till stor nytta för att framkalla omvändelse och hjärtats rening.⁵²

Det är lämpligt att anordna botgudstjänster framför allt

- för att främja en anda av bot i den kristna gemenskapen;
- för att hjälpa de troende i förberedelsen för den bikt som sedan vid lämplig tidpunkt kan göras enskilt;

50

Den heliga ritkongregationen, Instruktion *Inte oecumenici*, 26 sept. 1964, nn. 37-39: AAS 56 (1964), 110-111.

51

Den heliga kongregationen för trosläran, *Normae pastorales circa absolutionem sacramentalem*

generali modo impertiendam (Pastorala riktlinjer för sakramental generalabsolution), 16 juni 1972,
n. X: AAS
64 (1972), 513-514.

52Ibid.

-18

-för att fostra barn så att de så småningom blir medvetna om synden i det mänskliga livet och befrielsen från synden genom Kristus;

- för att bistå katekumenerna i deras omvändelseprocess.

Dessutom är botgudstjänster till största nytta då ingen präst finns till hands vilka kan ge sakramental avlösning, eftersom sådana gudstjänster ju skall vara en hjälp att framkalla fullkomlig ånger som framgår ur kärleken. Därigenom kan de troende i sin längtan efter den sakramentala boten de skall ta emot erhålla Guds nåd.⁵³

VI

GUDSTJÄNSTORDNINGENS ANPASSNINGSMÖJLIGHETER TILL OLIKA REGIONER OCH OMSTÄNDIGHETER

Anpassningar som biskopskonferenserna kan genomföra

38. Det tillkommer biskopskonferenserna av vid förfärdigandet av särskilda ritual anpassa denna ordning för bot åt de behov som föreligger i de olika regionerna så att dessa ordningar efter att ha fått godkännande av den Apostoliska stolen kan användas i de regioner som det är fråga om. När det gäller denna angelägenhet skall biskopskonferenserna

a) övervaka botinstitutet och utfärda riktlinjer om botens sakrament, framför allt när det gäller sådant som rör prästernas tjänst och "reservation" av synder;

b) utfärda närmare bestämmelser om lämplig plats för firandet av botens sakrament under normala omständigheter och de tecken som de troende skall ge vid allmän avlösning (jfr ovan n. 35);

c) låta framställa versioner av de texter som används av sådant slag att de verkligen stämmer överens med det som kännetecknar varje folk liksom dess språk, och även ställa samman nya texter för både de troendes och gudstjänstförrättarens böner, varvid den sakramentala formeln skall bevaras i sin helhet.

Biskopens rättigheter och plikter

39. Stiftsbiskopen har rätt och plikt att
53Jfr Konciliet i Trident, session XIV, Om botens sakrament, kap. 5: DS 1677.

a) övervaka och utfärda riktlinjer 54 för botsakramentet i sitt stift, även genom att göra lämpliga anpassningar i själva riten enligt de bestämmelser som framlagts i själva biskopskonferensen;

b) efter rådplägning med övriga medlemmar av biskopskonferensen avgöra när det i enlighet med de villkor som fastslagits av den Apostoliska stolen är tillåtet att ge sakramental generalabsolution.⁵⁵

Anpassningar som kan göras av sakramentsförvaltaren

40. Präster, särskilt kyrkoherdar, har rätt att göra följande:

a) i försöningsgudstjänsten, både för enskilda och för en gemenskap, anpassa gudstjänstordningen till penitenternas konkreta omständigheter, med bevarande av avlösningens väsentliga struktur och av avlösningens formeln i sin helhet. De kan därvid om de finner för gott av pastorala skäl utelämna vissa delar eller göra dem utförligare och välja texter för läsningar och böner liksom den plats som lämpar sig bäst för gudstjänsten, i enlighet med de bestämmelser som biskopskonferenserna har utfärdat, så att hela firandet blir både substantiellt och fruktbart;

b) föreslå och förbereda botgudstjänster några gånger om året, framför allt under fastetiden, med hjälp av andra, även lekmän, så att de texter man väljer och gudstjänstordningen verkligen anpassas till gemenskapens eller gruppens villkor eller omständigheter (t.ex. till barn, sjuka etc.);

c) då allvarligt nödläge föreligger som inte förutsetts av stiftsbiskopen och hänvändelse till honom inte är möjlig, besluta om generalabsolution samtidigt för flera penitenter, dock med förpliktelse att så snart som möjligt underrätta denne ordinarius om en sådan nödvändighet och om den avlösning som givits.

54

Jfr Andra Vatikankonciliet, Dogmatisk konstitution om kyrkan *Lumen gentium*, n. 26: AAS 57 (1965), 31-32.

55

Den heliga kongregationen för trosläran, *Normae pastorales circa absolutionem sacramentalem generali modo impertiendam* (Pastorala riktlinjer för sakramental generalabsolution), 16 juni 1972, n. V: AAS 64 (1972), 512.

-20

KAPITEL I

ORDNING FÖR ENSKILD BIKT

Mottagande av penitenten

41. Då penitenten kommer för att bekänna sina synder tar prästen välvilligt emot honom och hälsar honom med vänliga ord.

42. Därefter gör penitenten och om så är lämpligt också prästen korstecknet och säger: I Faderns och Sonens och den helige Andes namn. Amen.

Prästen uppmanar penitenten att förtrösta på Gud med följande eller liknande ord:

Gud har givit oss sitt ljus.

Må du inse och bekänna din synd och så erfara hans barmhärtighet.

Penitenten svarar:

Amen.

Andra texter: se nn. 67-71.

Läsning av Guds ord (fakultativt)

43. Därefter läser prästen (eller framför ur minnet) om så är lämpligt en text ur den heliga Skrift där Guds barmhärtighet förkunnas och människan kallas till omvändelse. Texterna återfinns i nn. 72-84.

Syndabekännelse och bejakande av gottgörelse

44. Sedan följer om detta är sed en formulering av den allmänna syndabekännelsen (t.ex. Confiteor - Jag bekänner, och penitenten bekänner sina synder.

Om det behövs hjälper prästen penitenten av avlägga en fullständig syndabekännelse, ger lämpliga råd och uppmanar till ånger av synderna. Han påminner därvid om att den kristna människan genom botens sakrament där hon dör och uppstår med Kristus förnyas i påskens mysterium. Sedan föreslår han penitenten en botgärning som vederbörande accepterar som gottgörelse för synden och för att åstadkomma bättring av sitt leverne.

Prästen skall bemöda sig om att i allt anpassa sig efter penitentens förutsättningar, både när det gäller sättet att uttrycka sig och att ge råd.

Penitentens bön och avlösning

45. Sedan uppmanar prästen penitenten att ge uttryck för sin ånger, vilket kan ske med följande eller liknande ord:

Min Gud, jag ångrar av hela mitt hjärta
allt ont som jag har gjort och allt gott som jag har underlåtit.
Genom min synd har jag förolämpat dig
som mer än allt annat älskar allt som är gott och rätt.
Jag föresätter mig fullt och fast
att med hjälp av din nåd göra bot,
att inte längre synda och att fly alla tillfällen till synd.
Fader, se till allt vad vår Frälsare Jesus Kristus har vunnit för oss,
och förbarma dig över mig.

46. Prästen sträcker ut sina händer över penitentens huvud (eller lyfter åtminstone högra handen) och säger:

Gud, barmhärtighetens Fader,
har genom sin Sons död och uppståndelse
försonat världen med sig själv
och utgjutit den Helige Ande till syndernas förlåtelse.
Han give dig genom sin kyrkas tjänst förlåtelse och frid.
**OCH JAG LÖSER DIG FRÅN DINA SYNDER,
I FADERNS OCH SONENS + OCH DEN HELIGE ANDES NAMN.**

Penitentens svarar:

Amen.

Tacksägelse och utsändning av penitenten

47. Efter avlösningen fortsätter prästen:
Tacka Herren, ty han är god.

Penitentens svarar:

-22-

Evigt varar hans nåd.

Därefter sänder prästen bort penitenten som försonats med Gud och kyrkan med orden:

Herren har förlåtit dig dina synder. Gå i frid.

Andra texter: se n. 93.

-23-

KAPITEL II

ORDNING FÖR ATT FÖRSONA FLERA PENITENTER MED GUD OCH MED KYRKAN GENOM ENSKILD BIKT OCH AVLÖSNING

Inledning

48. Sång

När de troende församlats och prästen går in i kyrkan sjunger man om möjligt en psaltarsalm eller en antifon eller annan lämplig hymn, t.ex.:

Lyssna till oss, Herre, ty du vill oss väl i din barmhärtighet.
Se till oss, o Herre, i din stora nåd.

Eller:

Låt oss med förtröstan gå fram till nådens tron
för att finna barmhärtighet och nåd
till hjälp i rätt tid.

49. Hälsning

När sången avslutats hälsar prästen de närvarande med orden:
Nåd, barmhärtighet och frid från Gud, vår Fader, och Kristus Jesus, vår
Frälsare, vare med er.

R/. Och med din ande.

Eller:

Nåd och frid från Gud, vår Fader
och från Jesus Kristus, som har älskat oss
och tvättat oss rena från våra synder med sitt blod.

R/. Hans är äran i evigheters evighet. Amen.

Sedan upplyser prästen eller en annan assistent i gudstjänsten i en kort förmaning de närvarande om gudstjänstens betydelse och innebörd och den ordning som skall iakttas.

50. Bön

Prästen uppmanar alla till bön med dessa eller liknande ord:

Vi ber dig, Herre: lyssna till dem som ber till dig,
och förlåt dem som bekänner sina synder,
och ge oss både din förlåtelse och din frid.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.

Alla: Amen.

Eller:

Herre, sänd din Ande i vår mitt,
låt honom rena oss i botens bad
och bereda oss till en levande offergåva åt dig,
så att han ger oss liv,
och vi överallt kan prisa din härlighet
och bekänna din barmhärtighet.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.

Alla: Amen.

Andra texter, se nn. 97-100.

Ordets liturgi

51. Nu börjar en ordets liturgi. Om man läser flera läsningar läser (sjunger) man en psaltarpsalm eller annan lämplig sång mellan dem eller iakttar en stunds tystnad, för att enskilda människor djupare skall kunna förstå Guds ord och instämma i det. Om enbart en läsning framförs är det lämpligt att den hämtas ur evangeliet.

FÖRSTA EXEMPLET

“Kärleken är lagens fulländning”

LÄSNING I: 5 Mos (Deut) 5:1-3.6-7.11-12.16-21 a; 6:4-6: “ Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta”.

“ I de dagarna kallade Moses till sig hela Israel...”

RESPONSORIUM: Baruch 1:15-22

R/. (3:2): Hör, o Herre. och förbarma dig, ty du är en barmhärtig Gud...
LÄSNING II. Ef 5:14: Lev i kärlek, så som Kristus har älskat oss.”

VERS FÖRE EVANGELIET. Joh 8:12: “Jag är världens ljus: den som följer mig vandrar inte i mörkret.”

EVANGELIUM. Matt 22:34-40: “På dessa två bud hänger hela lagen och profeterna.”
Vid den tiden, när fariseerna fick höra att Jesus hade gjort sadukeerna svarslösa...”

Eller: Joh 13:34-35; 15:10-13: “Ett nytt bud ger jag er.”
Vid den tiden sade Jesus till sina apostlar: “Ett nytt bud ...”

ANDRA EXEMPLET

“Se till att ni förnyas i ande och förstånd”

LÄSNING I. Jes 1:10-18: “Sluta göra det onda och lär er att göra det goda.”
Hör Herrens röst...

RESPONSORIUM. Ps 51 (framför allt vv 18-19).

R/. (19a): “Det offer som behagar Gud är en förkrossad ande.”
LÄSNING II. Ef 4:23-32: “Se till att ni förnyas i ande och förstånd.”
Bröder: Se till att ni förnyas i ande och förstånd...”

VERS FÖRE EVANGELIET. Matt 11:28: “Kom till mig, alla ni som är trötta och tyngda av bördor; jag skall skänka er vila.”

EVANGELIUM. Matt 5:1-12: “Saliga de som är fattiga i anden.”

“Vid den tiden, när Jesus såg folkskarorna, gick han upp på berget...”
Andra texter, nn. 101-201.

52. Homilia

Nu hålls en homilia, som utgår från de bibeltexter som förelästs och skall leda fram penitenterna till samvetsrannsakan och förnyelse av livet.

53. Samvetsrannsakan

Lämpligtvis iakttar man en stunds tystnad för samvetsrannsakan och för att väcka sann ånger över synderna. Prästen eller diakonen eller en annan assistent i gudstjänsten kan

med några korta satser eller med en litania hjälpa de troende och därvid ta hänsyn till deras levnadsvillkor, ålder etc.

-26-

Försoningsrit

54. Allmän syndabekännelse

På diakonens eller någon annan gudstjänstassistents uppmaning knäböjer alla eller böjer sig ned och läser tillsammans en form för generell syndabekännelse (t.ex. Confiteor - Jag

bekänner); sedan reser man sig upp och ber en litanía eller sjunger en sång som passar för tillfället. Till slut ber man Herrens bön, som aldrig utelämnas.

FÖRSTA EXEMPLET

Diakonen eller gudstjänstassistenten:

Bröder och systrar, bekänn era synder,
och be för varandra så att ni blir frälsta.

Alla säger tillsammans:

Jag bekänner inför Gud allsmäktig och er alla,
att jag har syndat i tankar, ord, gärningar och underlåtelse.

De slår sig för bröstet och säger:

Detta är min skuld, min stora skuld.

Därefter fortsätter de:

Därför ber jag den saliga Jungfrun Maria,
Guds änglar och helgon och er alla,
att be för mig till Herren, vår Gud.

Diakonen eller gudstjänstassistenten:

Låt oss ödmjukt be till barmhärtighetens Herre
att han som renar deras hjärtan som bekänner sin synd
och löser dem som erkänner sin skuld från ondskans bojor,
måtte ge förlåtelse åt de skyldiga och läkedom åt de sjuka.

Att du ville sända oss din nåd till sann omvändelse

R/. Herre, hör vår bön.

Att du ville förlåta dina tjänare och lösa dem från all skuld de ådragit sig
R/. Herre, hör vår bön.

Att du ville återföra dina barn till enhet med din heliga kyrka som de skilt
sig ifrån genom de synder de begått och så ge dem din renhet och frid
R/. Herre, hör vår bön.

Att du ville rena alla som genom synden fläckat sitt dop och återge dem
deras forna klarhets glans
R/. Herre, hör vår bön.

Att du på nytt ville föra dem fram till ditt altare och omskapa dem i hoppet
om den eviga härligheten
R/. Herre, hör vår bön.

Att du ville ge dem en uppriktig vördnad för dina sakrament och aldrig låta
dem skiljas från dig
R/. Herre, hör vår bön.

Att du ville förnya dem med din kärlek, så att de kan vittna om den för
världen
R/. Herre, hör vår bön.

Att de alla troget måtta följa hans bud och sedan nå fram till det eviga livet
R/. Herre, hör vår bön.

Låt oss nu alla be till Gud, vår Fader, med de ord som Kristus har lärt oss,
att han förlåter oss vår skuld och frälser oss från allt ont:

Alla fortsätter tillsammans:

Fader vår, som är i himmelen;
helgat varde ditt namn;
tillkomme ditt rike;
ske din vilja, såsom i himmelen, så ock på jorden.
Vårt dagliga bröd giv oss i dag,
och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro;
och inled oss icke i frestelse,
utan fräls oss ifrån ondo.

Prästen avslutar bönen:

Herre, var nära dina tjänare,
och låt dem som bekänner sig som syndare i din kyrka,
genom henne befrias från all synd
och med förnyade hjärtan
få tacka och lova dig.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.

Alla:

Amen.

ANDRA EXEMPLET

Diakonen eller gudstjänstassistenten:

Bröder och systrar, låt oss komma ihåg Guds, vår Faders, godhet och
bekänna våra synder, så att vi får hans barmhärtighet.

Alla ber tillsammans:

Jag bekänner inför Gud allsmäktig och er alla,
att jag har syndat i tankar, ord, gärningar och underlåtelse.

man slår sig för bröstet

Detta är min skuld, min stora skuld.
Därför ber jag den saliga jungfrun Maria,
Guds änglar och helgon och er alla,
att be för mig till Herren vår Gud.

Diakonen eller gudstjänstassistenten:

Låt oss ödmjukt be Kristus, vår Frälsare,
som är vår rättfärdige Förespråkare inför Fadern,
att han förlåter oss alla våra synder
och renar oss från all orenhet.

-Du som blev sänd till att förkunna glädjens budskap för de fattiga och bota dem som har ett ödmjukt och ångerfullt hjärta

R/. Herre, var mig syndare nådig.

Eller: Herre, förbarma dig.

-Du som har kommit inte för att kalla rättfärdiga utan syndare

R/. Herre, var mig syndare nådig.

Eller: Herre, förbarma dig.

-Du som förlät synderskan mycket eftersom hon hade älskat mycket

R/. Herre, var mig syndare nådig.

Eller: Herre, förbarma dig.

-Du som inte drog dig för att umgås med publikaner och syndare

R/. Herre, var mig syndare nådig.

Eller: Herre, förbarma dig.

-Du som återförde det förlorade fåret till fårahuset

R/. Herre, var mig syndare nådig.

Eller: Herre, förbarma dig.

-Du som inte dömde äktenskapsbryterskan utan lät henne gå i frid

R/. Herre, var mig syndare nådig.

Eller: Herre, förbarma dig.

-Du som kallade publikanen Sackaios till omvändelse och nytt liv

R/. Herre, var mig syndare nådig.

Eller: Herre, förbarma dig.

-Du som lovade paradiset åt den ångerfulle rövaren

R/. Herre, var mig syndare nådig.

Eller: Herre, förbarma dig.

-Du som sitter på Faderns högra sida och alltid lever
för att vädja för oss

R/. Herre, var mig syndare nådig.

Eller: Herre, förbarma dig.

Diakonen eller gudstjänstassistenten:

Låt oss nu tillsammans be till Fadern som Kristus har lärt oss så att vi som
förlåter dem som står i skuld till oss också får förlåtelse av honom:

Alla fortsätter tillsammans:

Fader vår, som är i himmelen;
helgat varde ditt namn;
tillkomme ditt rike;
ske din vilja, såsom i himmelen, så ock på jorden.
Vårt dagliga bröd giv oss i dag,
och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro;
och inled oss icke i frestelse,
utan fräls oss ifrån ondo.

Prästen avslutar:

Gud, du som har skänkt oss den hjälp vi behöver i vår svaghet,
låt oss med jublande glädje
få erfara din försonings makt i våra liv
och bekräfta den i ett helgat liv.
Genom Jesus Kristus, vår Herre,

Alla: Amen.

Andra texter: nn. 202-205.

55. Enskild bikt och avlösning

Penitenterna går nu till prästerna som befinner sig på lämpliga platser och bekänner sina
synder för dem och får var och en, efter att ha fått sig ålagd en botgärning och accepterat
denna, avlösning. Sedan vederbörande präst hört bikt och även, om så är lämpligt, sagt

några ord till förmaning och uppmuntran, utelämnar han allt annat som brukar ske vid avlösning av en enda penitent, sträcker ut händerna över penitentens huvud - eller lyfter åtminstone högra handen - och meddelar avlösning med följande ord:

Gud, barmhärtighetens Fader,
har genom sin Söns död och uppståndelse
försonat världen med sig själv
och utgjutit den Helige Ande till syndernas förlåtelse.
Han giv dig genom sin kyrkas tjänst förlåtelse och frid.
OCH JAG LÖSER DIG FRÅN DINA SYNDER,
I FADERNS OCH SONENS + OCH DEN HELIGE ANDES NAMN.

Penitenten svarar:

Amen.

56. Lovprisning för Guds barmhärtighet

När de enskilda penitenterna gått till bikt uppmanar den präst som leder gudstjänsten, omgiven av övriga präster, de troende, i vilka botens nåd framträder i de enskildas och i gemenskapens liv, till tacksägelse och till goda gärningar. Lämpligtvis sjunger därför alla en psaltarpsalm eller en hymn eller en litanian för att prisa Guds makt och

barmhärtighet. Man kan t.ex. sjunga (läsa) jungfru Marias lovsång (Magnificat) eller Ps. 135, vv. 1-9. 13-14. 16. 25-26.

Andra texter: n. 206.

57. Avslutande tacksägelsebön

Efter lovsången eller litanian avslutar prästen den gemensamma bönen:

Allsmäktige och barmhärtige Gud, du som underbart har skapat människan
och ännu underbarare har förnyat henne,
du som inte överger den som syndar
utan ledsagar henne med faderlig kärlek:
du har sänt din Son i världen
för att han med sitt lidande skulle förinta synd och död
och med sitt lidande återge oss liv och glädje;
du har ingjutit den Helige Ande i våra hjärtan
för att vi skulle vara dina barn och arvingar.
Du förnyar oss ständigt med frälsningens sakrament
för att vi skall befrias från syndens slaveri

och dag efter dag allt fullkomligare
förvandlas till din älskade Sons avbild.
Vi tackar dig för din barmhärtighets under
och med hela din kyrka prisar vi dig,
vi sjunger för dig den nya sången -
med vår röst, vårt hjärta och vår gärning.
Dig ske ära, genom Kristus, i den Helige Ande,
nu och alltid.

Alla:

Amen.

Eller:

Helige Fader,
som har förnyat oss till din Sons avbild,
vi ber dig:
låt oss som fått barmhärtighet som gåva
bli tecken på din kärlek i världen.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.

Alla:

Amen.

Andra texter: nn. 207-211.

Avslutning

58. Prästen välsignar alla och säger:
Må Herren leda era hjärtan i Guds kärlek och Kristi tålmod.

Alla: Amen.

Så att ni kan vandra i ett nytt liv och i allt behaga Gud.

Alla: Amen.

-33-

Och välsigne er Gud allsmäktig, Fadern och Sonen +och den Helige Ande.

Alla: Amen.

Andra texter; nn. 212-214.

59. Sedan sänder diakonen eller en annan gudstjänstassistent ut församlingen och säger:

Herren har förlåtit er era synder. Gå i frid.

Alla:

Gud, vi tackar dig.

Eller en annan lämplig formulering.

-34-

KAPITEL III

ORDNING FÖR ATT FÖRSONA FLERA PENITENTER MED GUD OCH KYRKAN GENOM GENERELL SYNDABEKÄNNELSE OCH AVLÖSNING

60. För att försona flera penitenter med Gud och Kyrkan genom allmän syndabekännelse och avlösning i de fall som kyrkorätten tillåter gäller samma ordning som ovan har beskrivits för gudstjänster där flera penitenter går till enskild bikt och får enskild avlösning. Endast det som nedan följer skall förändras.

Förmaning

Efter homilian eller i själva homilian skall de troende som vill få del av den allmänna avlösningen uppmanas att rätt bereda sig, vilket innebär att var och en skall ångra det han (hon) gjort, att de skall föresätta sig att avhålla sig från synd, att de skall bestämma sig för att gottgöra den anstöt och de skador de kan ha förorsakat och samtidigt föresätta sig att enskilt i sinom tid bikta de allvarliga synder de vid detta tillfälle inte har kunnat bekänna; en botgärning skall dessutom åläggas alla, till vilken var och en kan lägga något, om man så vill.

Generell syndabekännelse

61. Sedan uppmanar diakonen eller en annan assistent i gudstjänsten eller prästen själv dem som vill få del av den generella avlösningen att ge ett tecken på att de begär denna (t.ex. genom att böja huvudet, knäböja eller ge något annat tecken som har bestämts i enlighet med vad biskopskonferensen har bestämt). Tillsammans läser de en formulering av den allmänna syndabekännelsen (t.ex. Confiteor - Jag bekänner). Denna kan följas av en litanian eller av en sång som uttrycker bot och omvändelse. Till slut ber man alltid Herrens bön.

Generell avlösning - generalabsolution

62. Därefter meddelar prästen avlösningen och säger med utbredda händer över penitenterna:

Gud, vår Fader, först har älskat oss
och sänt sin Son i världen
för att världen skulle bli frälst genom honom, han som inte vill att
syndaren dör utan vänder om och får leva,
må han visa er sin barmhärtighet
och ge er sin frid.

R/. Amen.

Må Herren Jesus Kristus,
som utgavs för våra synders skull
och uppstod för vår rättfärdiggörelses skull
och som utgöt sin Helige Ande över sina apostlar för att de skulle få makt
att förlåta synder,
genom vårt ämbetes tjänst befria er från det onda
och uppfylla er med den Helige Ande.

R/. Amen.

Må den Helige Ande
som skänktes åt oss till syndernas förlåtelse
och i vilken vi har tillträde till Fadern
rena era hjärtan och upplysa er med sin härlighet,
så att ni kan förkunna hans väldiga gärningar,
han som har kallat er från mörkret till sitt underbara ljus.

R/. Amen.

OCH JAG LÖSER ER FRÅN ERA SYNDER,
I FADERNS OCH SONENS + OCH DEN HELIGE ANDES NAMN.

R/. Amen.

eller:

Gud, barmhärtighetens Fader,
har genom sin Sons död och uppståndelse
försonat världen med sig själv
och utgjutit den Helige Ande till syndernas förlåtelse.
Han give er genom sin kyrkas tjänst förlåtelse och frid.
OCH JAG LÖSER ER FRÅN ERA SYNDER,
I FADERNS OCH SONENS + OCH DEN HELIGE ANDES NAMN.

R/. Amen.

63. Till slut uppmanar prästen till tacksägelse och att lovsjunga Guds barmhärtighet.
Efter en lämplig sång eller hymn utelämnar han den avslutande bönen och välsignar i
stället omedelbart folket och sänder ut det i enlighet med vad som föreskrivs i

ordningen för att försona flera penitenter med Gud och med kyrkan genom enskild bikt och avlösning, se nn. 58-59.

KORTARE RITUAL

64. Om så är nödvändigt kan Ordning för att försona flera penitenter med Gud och med kyrkan genom generell syndabekännelse och avlösning lämpligen förkortas. Då kan man om så är lämpligt läsa en kort läsning ur den heliga Skrift, hålla den vanliga förmaningen (se ovan, n. 60) och ålägga penitenterna gottgörelse. De kan därefter uppmanas att genast avlägga den allmänna syndabekännelsen (t.ex. genom att läsa Confiteor - Jag bekänner). Prästen ger dem sedan avlösning med åkallan som anges i n. 62 ovan.

65. Vid omedelbar dödsfara räcker det om prästen uttalar avlösningsformeln som i detta fall kan förkortas på följande sätt:

JAG LÖSER ER FRÅN ERA SYNDER,
I FADERNS OCH SONENS + OCH DEN HELIGE ANDES NAMN.

R/. Amen.

66. En troende som genom sakramental avlösning som meddelats på generellt sätt blivit löst från allvarliga synder är förpliktad att bekänna dessa var och en för sig i den första enskilda bikt han har möjlighet att avlägga.

-37-

KAPITEL IV

TEXTER ATT ANVÄNDAS I FIRANDE AV FÖRSONING MED GUD OCH KYRKAN

I. VID ENSKILD BIKT

Uppmaning till att förtrösta på Gud

67. Kom till Gud med förtröstan.
Han vill inte att syndaren dör
utan vänder om och får leva. (Hes 33:11)

68. Må Herren Jesus ta emot dig,
han som inte kom för att kalla rättfärdiga, utan syndare.
Lita på honom. (Luk 5:32)

69. Må den Helige Andes nåd
upplysa ditt hjärta,
så att du med förtröstan bekänner dina synder
och får erfara Guds barmhärtighet.

70. Må Herren vara i ditt hjärta,
så att du med sann ånger bekänner dina synder.

71. Om du har syndat så förlora inte modet:
Vi har en som för vår talan inför Fadern,
Jesus Kristus som är rättfärdig.
Han är det offer som sonar våra synder
och inte bara våra utan hela världens. (1 Joh 2:1-2)

Korta läsningar ur den heliga Skrift

72. Låt oss fästa vår blick på Jesus,
som led för vår frälsnings skull
och uppstod för vår rättfärdiggörelses skull:

Jes 53:4-6.

Men det var våra sjukdomar han bar, våra plågor han led,
när vi trodde att han blev straffad av Gud, förnedrad.
Han blev pinad för våra brott,
sargad för våra synder,
han tuktades för att vi skulle helas,
hans sår gav oss bot.
Vi gick alla vilse som får,
var och en tog sin egen väg,
men Herren lät vår skuld drabba honom.

73. Hes 11:19-20:

Låt oss lyssna till Herren som säger till oss:

“Jag skall ge dem ett nytt hjärta och fylla dem med en ny ande.
Jag skall ta bort stenhjärtat ur kroppen på dem
och ge dem ett hjärta av kött,
så att de följer mina bud och håller sig till mina stadgar och lever efter dem.
Så skall de vara mitt folk, och jag skall vara deras Gud.

74. Matt 6:14-15:

Låt oss lyssna till Herren som säger till oss:

“Ty om ni förlåter människorna deras överträdelser,
skall er himmelske Fader också förlåta er.
Men om ni inte förlåter människorna deras synder,
skall inte heller er Fader förlåta er era överträdelser.”

75. Mark 1:14-15:

När Johannes hade blivit fängslad kom Jesus till Galileen
och förkunnade Guds evangelium och sade:

“Tiden är inne, Guds rike är nära.
Omvänd er och tro på evangeliet.”

76. Luk 6:31-38:

Låt oss lyssna till Herren som säger till oss:

“Så som ni vill att människor skall göra mot er, så skall ni göra mot dem.
Skall ni ha tack för att ni älskar dem som älskar er?
Också syndare älskar dem som visar dem kärlek.
Skall ni ha tack för att ni göt gott mot dem som gör gott mot er?
Också syndare handlar så.

Och skall ni ha tack för att ni lånar till dem som ni tror kan betala tillbaka?
Också syndare lånar till syndare för att få samma belopp tillbaka.
Nej, älska era fiender, gör gott och ge lån utan att hoppas att få igen.
Då skall er lön bli stor, och ni skall bli den Högstes söner,
ty han själv är god mot de otacksamma och onda.
Var barmhärtiga, så som er Fader är barmhärtig.
Döm inte, så skall ni inte bli dömda. Förklara ingen skyldig,

så skall ni inte dömas skyldiga.
Ett gott mått, packat, skakat och rågat skall ni få i er mantel.
Med det mått som ni mäter med skall det mätas upp åt er.”

77. Luk 15:1-7:

Alla tullindrivare och syndare sökte sig till Jesus för att höra honom.
Fariseerna och de skriftlärda förargade sig och sade:
“Den mannen umgås med syndare och äter med dem.”
Då gav han dem denna liknelse: ”Om någon av er har hundra får och
tappar bort ett av dem, lämnar han då inte de nittionio i öknen och går och
letar efter det borttappade tills han hittar det? Och när han hittar det blir
han glad och lägger det över axlarna. Och när han kommer hem samlar han
sina vänner och grannar och säger till dem: Gläd er med mig, jag har hittat
fåret som jag hade förlorat. Jag säger er: på samma sätt blir det större glädje
i himlen över en enda syndare som omvänder sig än över nittionio
rättfärdiga som inte behöver omvända sig.”

78. Joh 20:19-23:

På kvällen samma dag, den första i veckan,
satt lärjungarna bakom stängda dörrar av rädsla för judarna. Då kom Jesus
och stod mitt ibland dem och sade till dem: “Frid åt er alla.”
Sedan visade han dem sina händer och sin sida. Lärjungarna blev glada när
de såg Herren. Jesus sade till dem igen: “Frid åt er alla. Som Fadern har sänt
mig sänder jag er. Sedan andades han på dem och sade:
“Ta emot den Helige Ande. Om ni förlåter någon hans synder, så är de
förlåtna, och omni binder någon i hans synder, så är han bunden.”

79. Rom 5:8-9:

Gud bevisar sin kärlek till oss genom att Kristus dog för oss
medan vi ännu var syndare.
Då vi nu har gjorts rättfärdiga genom hans blod
skall vi av honom så mycket säkrare bli räddade från vreden.

80. Ef 5:1-2:

Ta alltså Gud till föredöme, som hans älskade barn.
Lev i kärlek, så som Kristus har älskat oss
och utlämnat sig själv för vår skull som en offergåva,
ett vällyktande offer åt Gud.

81. Kol 1:12-14:

Ni skall tacka Fadern, som har gjort er värdiga att få del i det arv
som väntar de heliga i ljuset.
Han har räddat oss ur mörkrets välde och fört oss in i sin älskade Sons rike,
och genom Sonen har vi friköpts och fått förlåtelse för våra synder.

82. Kol 3:8-10.12-17:

Nu måste också ni lägga bort allt detta: vrede, häftighet, ondska,
oförskämdhet och alla skändligheter som kommer ur er mun.
Ljug inte för varandra, ni har ju klätt av er den gamla människan och
hennes vanor och klätt er i den nya,
som förnyas till verklig kunskap och blir en bild av sin skapare.
Som Guds utvalda, heliga och älskade skall ni alltså klä er
i innerlig medkänsla, vänlighet, ödmjukhet och tålmod.
Ha fördrag med varandra och var överseende
om ni har något att förebrå någon.
Liksom Herren har förlåtit er skall också ni förlåta.
Men över allt detta skall ni ha kärleken, det band som ger fullkomlighet.
Låt Kristi frid råda i era hjärtan,
den som ni kallades till som lemmar i en och samma kropp.
Visa er tacksamhet.
Låt Kristi ord bo hos er i hela sin rikedom och med all sin vishet.
Lär och vägled varandra, med psalmer, hymner och andlig sång
i kraft av nåden, och sjung Guds lov i era hjärtan.
Låt allt vad ni gör i ord eller handling ske i Herren Jesu namn,
och tacka Gud, Fadern, genom honom.

83. 1 Joh 1:6-7.9

Om vi säger att vi har gemenskap med honom men vandrar i mörkret,
ljuger vi och handlar inte efter sanningen.
Men om vi vandrar i ljuset, liksom han är i ljuset, då har vi gemenskap med
varandra, och blodet från Jesus, hans Son, renar oss från all synd.
Om vi bekänner våra synder är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter

oss synderna och renar oss från all orättfärdighet.

84. Också de läsningar som föreslås nedan nn. 101-102 för firande av försoning med Gud och Kyrkan för flera penitenter kan användas. Likaledes står det fritt prästen och penitenten fritt att använda andra läsningar ur den Heliga Skrift.

Penitentens bön

85. Herre, kom ihåg din barmhärtighet,
den godhet du alltid har visat.
Glöm mina synder, allt jag brutit, tänk på mig i din trofasthet,
Herre, du som är god. (Jfr Ps 25:6-7)

86. Herre, gör mig fri från all min skuld,
och rena mig från min synd.
Jag vet vad jag har brutit, min synd står alltid inför mig. (Ps 51:4-5)

87. Fader, jag har syndat mot himlen och mot dig.
Jag är inte längre värd att kallas din son.
Gud, var nådig mot mig syndare. (Luk 15:18; 18:13)

88. Gud, milde Fader,
jag ångrar mig, jag vänder om, jag säger till dig:
"Jag har syndat mot dig; jag är inte längre värd att kallas din son."
Kristus Jesus, världens Frälsare, som rövaren
för vilken du öppnade paradiset portar ber jag dig:
"Kom ihåg mig, Herre, i ditt rike."
Helige Ande, kärlekens källa,
i tro och tillit åkallar jag dig:
"Gör mig ren; låt mig få vandra som ljusets barn."

89. Herre Jesus, du öppnade de blindas ögon,
du botade de sjuka och förlät synderskan,
du upprättade Petrus som förnekade dig och stärkte honom
i kärleken till dig.

Tag även emot min bön,
förlåt mig alla mina synder, förnya din kärlek i mig,
och hela allt som brutit mellan mig och mina medmänniskor,
så att jag kan förkunna din frälsning.

90. Herre Jesus Kristus, du som var syndarnas vän,
gör mig fri från mina synder
genom din döds och din uppståndelses mysterium.
Låt din frid växa i mig, så att jag bär
frukt i kärlek, sanning och rättvisa.

91. Herre Jesus Kristus, du Guds Lamm som tar bort världens synd,
försona mig genom den Helige Andes nåd med din Fader;
rena mig i ditt blod från all skuld och gör mig till en levande människa,
till din härlighets lov och ära.

92. Förbarma dig över mig, Gud, i din barmhärtighet;
vänd bort din blick från mina synder,
stryk ut all min skuld.

Skapa i mig, Gud, ett rent hjärta,
ge mig ett nytt och stadigt sinne.

Eller:

Herre Jesus, Guds Son, förbarma dig över mig syndare.

Efter avlösningen:

93. I stället för tacksägelsen och utsändningsorden kan prästen
säga:

Vår Herres Jesu Kristi lidande, jungfru Marias och alla helgons förböner,
allt gott du har gjort och allt ont du har lidit ,
blive dig till läkedom för synden, tillväxt i nåden och det eviga livets lön.
Gå i frid.

Eller:

Herren har gjort dig fri från synden.
Må han hela dig i sitt himmelska rike.
Honom vare ära i evighet. R/. Amen.

Eller:

Salig den vars överträdelse är förlåten

och vars synd är utplånad.
Jubla, min broder /syster, och gläd dig i Herren!
Gå i frid.

Eller:

Gå i frid och förkunna Guds underbara gärningar i världen.
Han har räddat och helat dig.

II. FÖRSONING AV FLERA PENITENTER MED GUD OCH KYRKAN

Förslag till hälsning av penitenterna

94. Må nåd, barmhärtighet och frid i sanning och kärlek från Gud, vår Fader och Jesus Kristus, Faderns Son, vara med er.
R/. Amen.

95. Bröder och systrar, må Gud öppna era hjärtan i ljuset från sin lag och stifta fred med er; må han lyssna till er böner och försonas med er.
R/. Amen.

96. Nåd och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus, som utgav sig själv för våra synder.
R/. Honom vare ära i all evighet. Amen.

Även de hälsningar som finns i början av mässan kan användas.
Bön över det församlade folket

97. Herre, befria oss i din nåd från alla våra synder,
och låt oss när vi tagit emot förlåtelsen
få tjäna dig i frihet.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.
R/. Amen.

98. Herre, du vår Gud,
som inte låter dig övervinnas av att vi har kränkt dig
utan låter dig försonas genom att vi gottgör det vi brutit,
se i nåd till oss, dina tjänare, som bekänner att vi har syndat mot dig.
Låt oss få fira din barmhärtighets sakrament,
så att vi bättrar vårt leverne
och kan glädja oss över att du ger oss den eviga saligheten.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.

R/. Amen.

99. Allsmäktige och barmhärtige Gud,
du har i din Sons namn församlat oss till ett
för att vi skall finna barmhärtighet och nåd till hjälp i rätt tid.
Öppna våra ögon så att vi kan se det onda vi har gjort,
och rör vid våra hjärtan så att vi vänder om till dig i sanningens ljus.
Må vi som söndrats och splittrats av synden
av din kärlek återkallas till enhet och förenas till ett.
Må vi som sårats av svagheten
helas och stärkas av din makt.
Må vi som besegrats av döden
av din Ande få nytt liv,
så att din kärlek förnyas i oss
och din Sons bild strålar fram i våra gärningar,
och alla människor genom den klarhets glans
som lyser över din Kyrkas ansikte
inser att du har sänt honom,
Jesus Kristus, din Son, vår Herre.

R/. Amen.

100. Barmhärtighetens Fader och all trösts Gud,
du har sagt att du vill syndarnas omvändelse och inte deras död,
hjälp ditt folk att återvända till dig så att det får leva.
Hjälp oss så att vi lyssnar till ditt ord och bekänner våra synder.
Låt oss göra sanningen i kärlek
och i allt växa till i Kristus, din Son,
som lever och råder från evighet till evighet.

R/. Amen.

Bibelläsningar

De läsningar som föreslås här ställs till herdarnas och de troendes förfogande. Allt efter gruppernas olika omständigheter och karaktär kan också andra läsningar väljas.

LÄSNINGAR UR GAMLA TESTAMENTET

101. 1 Mos (Gen) 3:1-19: "Hon tog av frukten och åt."

Ormen var listigast av alla jordens djur...

102. 1 Mos (Gen) 4:1-15: "Kain överföll sin bror Abel och dödade honom."

Adam kände sin hustru Eva...

103. 1 Mos (Gen) 18:17-33: "Herren sade: Jag skall inte förstöra städerna, om jag finner tio rättfärdiga."

Herren sade: Varför skulle jag dölja...

104. 2 Mos (Ex) 17:1-7: "Israeliterna satte Herren på prov och sade: 'Finns Herren bland oss eller inte?'

I de dagarna bröt hela Israels menighet upp...

105. 2 Mos (Ex) 20:1-21: "Jag är Herren, din Gud...Du skall inte ha andra gudar..."

Detta är vad Gud sade...

106. 5 Mos (Deut) 6:4-9: "Du skall älska Herren, din Gud, av allt ditt hjärta."

I de dagarna talade Mose till folket och sade: "Hör, Israel..."

107. 5 Mos (Deut) 9:7-19: "Ditt folk har redan lämnat den väg som jag har befallt dem."

I de dagarna talade Mose till folket och sade: "Glöm aldrig..."

108. 5 Mos (Deut) 30:15-20: "Se, jag ställer dig i dag inför liv och lycka eller död och olycka."

Mose talade till folket och sade: "Se jag ställer dig i dag..."

109. 2 Sam 12:1-9.13: ""David sade till Natan: jag har syndat mot Herren. Natan svarade: Herren förlåter dig sin synd, du skall inte dö."

I de dagarna sände Herren Natan till David...

110. Neh 9:1-20: "Israeliterna samlades. De höll fasta, de trädde fram och bekände sina synder."

Den tjugofjärde dagen i samma månad...

111. Vish 1:1-16: "Älska rättfärdigheten. Till en ränksmidares själ kommer inte visheten, den vill inte bo i en kropp som har sålt sig åt synden."

Älska rättfärdigheten...

112.. Vish 5:1-16: "Den gudlöses hopp liknar fjun som flyger bort i blåsten. Men de rättfärdiga lever för evigt."

Då skall den rättfärdige stå där oförskräckt...

113. Syr 28:1-7: "Förlåt din nästa den orätt han har gjort, så utplånas dina egna synder när du ber."

Den som hämnas...

114. Jes 1:2-6.15-18: "Barn har jag fostrat och vårdat, men nu har de brutit med mig."

Hör, himmel, och lyssna, du jord...

115. Jes 5:1-7: "Högt uppe på en bördig sluttning hade min vän en vingård. Jag väntade söta druvor, men den gav mig sura."

Jag vill sjunga en sång om min älskade vän..."

116. Jes 43:22-28: "Jag, jag är den som utplånar dina brott, för min egen skull."

Så säger Herren: Du åkallade inte mig...

117. Jes 53:1-12: "Herren låt vår skuld drabba honom."

Vem av oss trodde på det vi hörde?...

118. Jes 55:1-11: "Må den gudlöse överge sin väg. Må han vända om till Herren, så skall han förbarma sig över honom, vända om till vår Gud, som alltid vill förlåta."

Kom, alla ni som törstar...

119. Jes 58:1-11: "Om du räcker ditt bröd åt den hungrige och mättar den som lider nöd, då skall ljus bryta fram för dig i mörkret, din natt bli strålande dag."

Så säger Herren: Ropa ut det så högt du kan...

120. Jes 59:1-4.9-15: "Det är era synder som skiljer er från er Gud."

Herrens arm är inte för svag...

121. Jer 2:1-13: "Mitt folk har begått en dubbel synd: de har övergett mig, källan med det friska vattnet och huggit ut cisterner, cisterner som spricker och inte håller vatten."

Herrens ord kom till mig...

122. Jer 7:21-26: "Lyssna till mig, så skall jag vara er Gud, och ni skall vara mitt folk."

Så säger Herren Sebaot...

123. Hes 11:14-21: "Jag skall ta bort stenhjärtat ur kroppen på dem och ge dem ett

hjärta av kött, så att de följer mina bud och lever efter dem.”
Herrens ord kom till mig: “Människa!...”

124. Hes 18:20-32: “När den gudlöse upphör att handla gudlöst, skall han leva. Han skall inte dö.”

Herrens ord kom till mig. Han sade: “Det är den som syndar...”

125. Hes 36:23-28: “Jag skall bestänka er med rent vatten och göra er rena. Med min egen ande skall jag fylla er. Jag skall se till att ni följer mina bud och håller mina stadgar och lever efter dem.”

Så säger Herren Gud: Jag skall visa hur heligt mitt namn är...

126. Hos 2:16-25: “För mitt folk skall jag den dagen sluta ett förbund...”

Den dagen, säger Herren, skall du kalla mig...

127. Hos 11:1-11: “Jag tog dem upp i mina armar, men de förstod inte att jag botade dem.”

Så säger Herren: “När Israel var ung...”

128. Hos 14:2-10: “Vänd tillbaka, Israel, till Herren, din Gud.

“Vänd tillbaka, Israel...”

129. Joel 2:12-19: “Nu skall ni vända er till mig med uppriktigt hjärta.”

“Nu, säger Herren...”

130. Mika 6:1-15: “Det enda Herren begär av dig: att du gör det rätta och lever i kärlek och troget håller dig till din Gud.”

Hör vad Herren säger...

131. Mika 7:2-7. 18-20: “Herren förbarma sig över oss på nytt, han utplånar våra brott, han kastar alla våra synder i havets djup.”

De trofasta är borta ur landet...

132. Sak 1:1-6: “Vänd om till mig, då skall jag vända om till er.”

I åttonde månaden...

RESPONSORIEPSALMER

133. Ps 13.

R/. (jfr 6a): Jag hoppas på din barmhärtighet.

134. Ps 25.

R/. (16a): Vänd dig till mig, Herre, var barmhärtig.

135. Ps 31:1-6.

R/. (6b): Du befriar mig, Herre, du sanne Gud.

136. Ps 32.

R/. (jfr 5c): Jag vill bekänna min synd för Herren.

137. Ps 36

R/. (8): Din nåd är dyrbar, o Gud.

138. Ps 50:7-8.14-23.

R/. (jfr 23b): Den som vandrar sin väg i oskuld,
honom skall skall jag visa Guds frälsning.

139. Ps 51.

R/. (jfr 14a): Låt mig åter få glädjas över din frälsning.

140. Ps 73.

R/. (28a): Jag har min lycka i att nalkas Gud.

141. Ps 90.

R/. (14): Mätta oss var morgon med din nåd,

så får vi jubla av glädje i alla våra dagar.

142. Ps 95.

R/. (jfr 8a): Om ni ändå ville lyssna till Herrens röst!

143. Ps 119:1.10-13.15-16

R/. (jfr 1): Saliga är de som vandrar efter Herrens lag.

144. Ps 123.

R/. (2c): Vi ser mot Herren, vår Gud.

145. Ps 130.

R/. (jfr 7bc): Hos Herren finns nåd, och rikligt flödar frälsningen hos honom.

146. Ps 139:1-18.23-24

R/. (23a): Rannsaka mig, Gud, och känn mina tankar.

147. Ps 143:1-11.

R/. (10): Lär mig att göra din vilja, ty du är min Gud.

LÄSNINGAR UR NYA TESTAMENTET

148. Rom 3:22-26: "Utan att ha förtjänat det blir de rättfärdiga av hans nåd, eftersom han har friköpt dem i Kristus Jesus."

Bröder: Nu har Gud uppenbarat en rättfärdighet från Gud genom tron...

149. Rom 5:6-11: "Vi har vår stolthet i Gud tack vare vår Herre Jesus Kristus, genom vilken vi nu har vunnit försoningen."

Bröder: Medan vi ännu var svaga, dog Kristus...

150. Rom 6:2b-13: "I Kristus Jesus är ni döda för synden men lever för Gud."

Bröder: Vi som har dött bort från synden...

151. Rom 6:16-23: "Syndens lön är döden, men Guds gåva är evigt liv i Kristus Jesus, vår Herre."

Bröder: Ni vet ju...

152. Rom 7:14-25: "Jag arma människa! Vem skall befria mig? Gud vare tack, genom Jesus Kristus, vår Herre!"

Bröder: Vi vet att lagen...

153. Rom 12:1-2.9-19: "Låt er förvandlas genom förnyelsen av era tankar."

Därför ber jag er, bröder...

154. Rom 13:8-14: "Låt oss lägga av oss mörkrets gärningar och ta på oss ljusets rustning."

Bröder, stå inte i skuld till någon...

155. 2 Kor 5:17-21: "Gud försonade hela världen med sig genom Kristus."

Bröder: Den som är i Kristus...

156. Gal 5:16:24: "De som tillhör Kristus har korsfäst sitt kött med alla dess lidelser och begär."

Bröder, låt er ande leda er...

157. Ef 2:1-10: "Gud som är rik på barmhärtighet, har älskat oss med så stor kärlek att fast vi var döda genom våra överträdelser har han gjort oss levande tillsammans med Kristus."

Bröder. Ni var döda...

158. Ef 4:1-3.17-32: "Se till att ni förnyas i ande och förstånd och att ni klär er i den nya människan."

Bröder, jag uppmanar er alltså...

159. Ef 5:1-14: "En gång var ni mörker, men i Herren har ni nu blivit ljus. Lev som ljusets barn."

Bröder, ta alltså Gud till föredöme...

160. Ef 6:10-18: "Ta på er Guds rustning, så att ni kan göra motstånd på den onda dagen."

Bröder, hämta nu styrka hos Herren...

161. Kol 3:1-10.12-17: "Om ni alltså har uppstått med Kristus, sträva då efter det som finns däruppe. Döda därför det jordiska hos er."

Bröder, om ni alltså har uppstått med Kristus...

162. Hebr 12:1-5: "Ännu har ni inte behövt sätta ert liv på spel i er kamp mot synden."

Bröder, när vi nu är omgivna av en sådan sky av vittnen...

163. Jak 1:22-27: "Bli ordets görare, inte bara dess hörare."

Mina kära, bli ordets görare ...

164. Jak 2:14-26: "Vad hjälper det om någon säger sig ha tro men inte har gärningar?"

Mina bröder, vad hjälper det...

165. Jak 3:1-12: "Den som inte felar i sitt tal, han är fullkomlig."

Mina bröder, bli inte lärare allesammans...

166. 1 Pet 1:13-23: "Det var inte med förgängliga ting, silver eller guld, som ni friköptes, utan med blodet från ett lamm utan fel eller fläck, Kristi dyrbara blod."

167. 2 Pet 1:3-11: "Gör allt ni kan för att befästa er ställning som kallade och utvalda."

Mina kära, allt som leder till liv...

168. 1 Joh 1:5-10; 2:1-2: "Om vi bekänner våra synder är han trofast och rättfärdig, så att förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet."

Mina, kära, detta är det budskap..."

169. 1 Joh 2:3-11: "Den som hatar sin broder är ännu kvar i mörkret"

Mina kära, att vi har lärt känna honom...

170. 1 Joh 3:1-24: "Vi vet att vi har gått över från döden till livet, ty vi älskar våra bröder."

Mina kära, vilken kärlek...

171. 1 Joh 4:16-21: "Gud är kärlek, och den som förblir i kärleken förblir i Gud och Gud i honom."

Mina kära, vi har lärt känna den kärlek som Gud har till oss och vi tror på den...

172.. Upp 2:1-5: "Omvänd dig och gör samma gärningar som förr."

Så säger han som håller de sju stjärnorna i sin högra hand...

173. Upp 3:14-22: Men nu är du ljum och varken varm eller kall, och därför skall jag spy ut dig ur min mun.”

Så säger han som är Amen, det trovärdiga och sann vittnet...

174. Upp 20:11-15: “Var och en dömdes efter sina gärningar.”

Jag, Johannes, såg en stor vit tron...

175. Upp 21:1-8: “Den som segrar skall vinna allt detta, och jag skall vara hans Gud och han skall vara min son.”

Jag, Johannes, såg en ny himmel och en ny jord...

LÄSNINGAR UR EVANGELIET

176. Matt 3:1-12: “Omvänd er. Himmelriket är nära.”

Vi den tiden uppträdde Johannes Döparen ...

177. Matt 4:12-17: “Omvänd er. Himmelriket är nära.”

Vid den tiden, när Jesus hörde att Johannes hade blivit fängslad...

178. Matt 5:1-12: “När han såg folkskarorna gick han upp på berget och började undervisa sina lärjungar.”

Vid den tiden, när Jesus såg folkskarorna, gick han upp på berget...

179. Matt 5:13-16: “På samma sätt skall ert ljus lysa för människorna.”

Vid den tiden sade Jesus till sina lärjungar: “Ni är jordens salt...”

180. Matt 5:17-47: “Men jag säger er.”

Vid den tiden sade Jesus till sina lärjungar: “Tro inte att jag har uppkommit för att upphäva lagen...”

181. Matt 9:1-8: “Var inte orolig, mitt barn, dina synder är förlåtna.”

Vid den tiden steg Jesus i en båt och for över sjön...

182. Matt 9:9-13: “Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare.”

Vid den tiden, då Jesus fortsatte därifrån, såg han en man...

183. Matt 18:15-20: ”Du har vunnit tillbaka din broder”

Vid den tiden sade Jesus till sina lärjungar: “Om din broder har gjort dig någon orätt...”

184. Matt 18:21-35: “Så skall min himmelske Fader göra med var och en av er, som inte av hjärtat förlåter sin broder.”

Vid den tiden kom Petrus fram till Jesus och sade: “Herre...”

-52-

185. Matt 25:31-46: "Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.

Vid den tiden sade Jesus till sina lärjungar: "När Människosonen kommer..."

186. Matt 26:69-75: "Petrus gick ut och grät bittert."

Vid den tiden satt Petrus ute på gården...

187. Mark 12:28-34: "Det viktigaste budet av alla."

Vid den tiden kom en av de skriftlärdarna fram...och frågade Jesus: "Vilket är..."

188. Luk 7:36-50: "Hon har fått förlåtelse för sina många synder, ty hon har visat stor kärlek."

Vid den tiden bjöd en av fariseerna hem Jesus ...

189. Luk 13:1-5: "Om ni inte omvänder, skall ni alla mista livet, precis som de."

Vid samma tillfälle kom några och berättade för Jesus...

190. Luk 15:1-10: "Det blir glädje i himmelen över en enda syndare som omvänder sig."

Vid den tiden sökte sig alla tullindrivare till Jesus...

191. Luk 15:11-32: "Redan på långt håll fick fadern syn på honom. Han fylldes av medlidande och sprang emot honom och omfamnade och kysste honom."

Vid den tiden framställde Jesus denna liknelse. Han sade: "En man..."

192. Luk 17:1-4: "Även om din broder gör orätt mot dig sju gånger om dagen och sju gånger kommer tillbaka och säger: Jag ångrar mig, så skall du förlåta honom."

Vid den tiden sade Jesus till sina lärjungar: "Det är oundvikligt..."

193. Luk 18:9-14: "Gud, var nådig mot mig syndare."

Vid den tiden sade Jesus till några som litade på att de själva var rättfärdiga...

194. Luk 19:1-10: "Människosonen har kommit för att söka efter det som var förlorat och rädda det."

Vid den tiden kom Jesus in i Jeriko och gick genom staden...

195. Luk 23:39-43: "I dag skall du vara med mig i paradiset."

Vid den tiden smädade honom den ene av förbrytarna som hängde där och sade...

196. Joh 8:1-11: "Gå nu och synda inte mer."

Vid den tiden gick Jesus till Olivberget...

197. Joh 8:31-36: "Var och en som syndar är slav under synden."

Vid den tiden sade Jesus till dem som trodde på honom...

198. Joh 15:1-8: "Varje gren i mig som inte bär frukt som inte bär frukt skär han bort, och varje gren som bär frukt ansar han, så att den bär mer frukt."

Vid den tiden sade Jesus till sina apostlar: "Jag är den sanna vinstocken..."

199. Joh 15:9-14: "Ni är mina vänner om ni gör vad jag befäller er."

Vid den tiden sade Jesus till sina apostlar: "Liksom Fadern har älskat mig..."

200. Joh 19:13-37: "De skall se på honom som de har genomborrat."

Vid den tiden lät Pilatus föra ut Jesus...

201. Joh 20:19-23: "Ta emot den Helige Ande. Om ni förlåter någon hans synder, så är de förlåtna."

På kvällen samma dag...

Prästens, diakonens eller assistentens maning till generell syndabekännelse

202. Om bönen riktas till Fadern:

1

Kära bröder och systrar, vår Gud är allsmäktig och barmhärtig. Han vill inte att syndarna dör utan att de omvänder sig och får leva. Låt oss ödmjukt be att vi som begråter de synder vi begått inte i framtiden måste erfara vad ont är och inte heller gör sådant som vi efteråt måste sörja över.
R/. Skona, Herre, ja, skona ditt folk.

2

Gud är stor i mildhet. I sin stora barmhärtighet tar han bort de synder vi ångrar. Han förlåter oss och lyfter av oss vår skuldbörda. Låt oss i tro och tillit be att han i sin godhet lyssnar till dem som avlägger en fullständig bekännelse och av hjärtat ber om alla sina synders förlåtelse.

R/. Herre, hör vår bön.

3

Gud har utgivit sin Son för våra överträdelsers skull och uppväckt honom för vår rättfärdiggörelses skull. Vi ber ödmjukt till honom och säger:

R/. Förbarma dig över ditt folk, o Herre.

4

Låt oss be till Gud, vår Fader, som väntar på de barn som kommit långt bort från honom och omfamnar dem när de kommer tillbaka, och ödmjukt säga:
R/. Vi har syndat, Herre, men se inte till våra synder.
Eller: Fader, vi har syndat mot dig; vi är inte längre värdiga att kallas dina barn.

5

Vår Gud söker det förlorade, han för tillbaka det förkastade, han helar det brutna och stärker det svaga. Vi ber till honom:
R/. Hela oss, Herre, i vår svaghet.

203. Om bönen riktas till Kristus:

1

Vi har kränkt Gud och också sårat Kyrkan med vår synd. Därför åkallar vi Jesus Kristus, segraren över synden och döden, för att av Guds barmhärtighet få förlåtelse för vår synd och uppnå försoning med kyrkan:
R/. Herre Jesus, fräls oss.

2

Kristus har med oändlig kärlek, på grund av våra och alla människors synder gått sitt lidande och sin död till mötes, för att alla skulle bli frälsta. Därför närmar vi oss honom i fast tro och med säkert hopp:
R/. Kristus, hör vår bön.

3

Låt oss i tro och tillit be till Kristus, den gode Herden, som söker upp det förlorade fåret och tar emot det med glädje när han har funnit det:
R/. Sök efter oss och ta emot oss, o Herre.

4

Bröder och systrar,
Kristus bar våra synder upp på korsets trä för att vi skulle dö bort från

synden och leva för rättfärdigheten. Genom hans sår är vi helade. Låt oss i ödmjuk bön med förtröstan vända oss till honom och säga:

R/. Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord, och vi tror och förstår att du är Kristus, Guds Son.

Eller: Förbarma dig över oss och hjälp oss.

5

Herren Kristus utlämnades för våra synders skull och uppstod för vår rättfärdiggörelses skull. Låt oss med förtröstan ödmjukt be till honom och säga:

R/. Du är vår Frälsare.

Eller: Kristus, den levande Gudens Son, förbarma dig över oss.

Bönerop (invokationer) som uttrycker bot och omvändelse

(Man skall alltid välja åtminstone en av dess bönerop för att be om en sann hjärtats ånger).

204. Om bönen riktas till Fadern:

1

-Att du genom fullständig förlåtelse för våra synder ville återföra oss syndare, som genom vår svaghet har fläckt ner din Kyrkas renhet, till full gemenskap med våra bröder och systrar.

R/. Herre, hör vår bön. Eller: Herre, förbarma dig över oss.

Man kan också använda ett annat responsorium som kan passa bättre i den aktuella situationen.

-Att du ville låta dem som inte förtröstar på sig själva utan enbart på

din barmhärtighet komma till försoningens sakrament. R/.

-Att vi med uppriktigt sinne genom vår kärlek, vårt exempel och våra

böner arbetar på våra bröders och systrars omvändelse. R/.

-56-

-Att du ville befria oss, som i dag bekänner våra synder, från trældom under synden och leda oss fram till dina barns frihet. R/.

-Att du ville göra oss, som försonats med dig och med varandra, till ett levande tecken på din kärlek i världen. R/.

-Att vi genom försoningens sakrament i rikare mått måtte ta emot din frid i oss och på ett mer verksamt sätt söka den i världen. R/.

-Att vi genom detta tecken på din kärlek varigenom du förlåter oss våra synder lär oss att älska våra bröder och systrar och förlåta dem deras synder. R/.

-Att du låter oss, som ber om din barmhärtighet, få ta emot bröllopskläderna och gå in till din måltid. R/.

-Att du förlåter oss våra synder och leder oss på rättfärdighetens och kärlekens vägar och låter oss få ta emot lönen, den eviga friden. R/.

-Att du med ditt ljus ville skingra vårt mörker och leda oss på sanningens väg. R/.

-Att du i din barmhärtighet för ditt namns äras skull ville befria oss som med rätta tuktas för våra synders skull. R/.

-Att du i din makt ville beskydda dem som du genom din godhet löser ur syndens bojor. R/.

-Att du som ser vår svaghet inte i din vrede ville tillräkna oss vårt fördärv utan i din oändliga mildhet ville rena oss, fostra oss och frälsa oss.
R/.

-Att du i din barmhärtighet klär av oss det åldrade och kraftlösa och ger oss förmåga att ta emot ditt nya och heliga liv . R/.

-Att vi kan återföra dem som gått vilse, bort från dig, till
rättfärdighetens, kärlekens och fredens väg. R/.

-57-

-Att du ville låta vår synd som skadar och förstör lida nederlag,

och låta din barmhärtighet som bringar frälsning vinna seger. R/.

-Att du ville utplåna våra synder och bereda oss för det liv som väntar

oss. R/.

2

Följande bönerop (invokationer) kan läsas med ett föränderligt eller oföränderligt responsorium som i tidegården.

-Förlåt oss i din godhet vad vi har brutit mot enheten i din familj,

R/ och låt oss vara ett hjärta och en själ.

-Vi har syndat, o Herre, vi har syndat,

R/ utplåna våra synder genom din helande nåd.

-Ge oss syndare nåd att be om din förlåtelse

R/ och då också försonas med din Kyrka.

-Låt oss genom uppriktig omvändelse allt mer växa in i vänskapen
med dig

R/ och göra bot för de kränkningar som din vishet och godhet utsätts för.

-Rena och förnya din Kyrka, Herre,

R/ så att hennes vittnesbörd om dig blir allt starkare.

-Rör vid alla som lämnat dig på grund av synd och anstöt

R/ så att de återvänder till dig och förblir i din kärlek.

-Ge oss nåd att bära med oss din Sons död i vår kropp,

R/ ty du har gett oss liv i hans kropp.

-Vi ber dig, Herre: lyssna till våra böner när vi faller ned inför dig, och
skona oss när vi bekänner våra synder,

R/ ge oss din förlåtelse och din frid.

-Vi har syndat mycket, Herre, men vi litar på din barmhärtighet,

R/. omvänd oss så att vi vänder tillbaka dig.

-58-

-Ta emot oss som kommer till dig med ödmjukt sinne och förkrossat hjärta,
R/. ty de som förtröstar på dig kommer inte på skam.

-Vi, som har gått bort från dig har syndat och handlat orätt,
R/. i allt har vi felat och inte hållit dina bud.

-Kom tillbaka, Herre, och förbarma dig över oss, ta bort våra överträdelser,
R/. och kasta alla våra synder i havets djup.

-Herre, gör oss rättfärdiga, så att vi får jubla i dig,
R/. och kunna glädja oss över att vårt hjärta leder oss rätt.

205. Om bönen riktas till Kristus:

1

-Du som genom din död har försonat oss med Fadern och räddat oss

(Rom 5:10)

R/. Herre, förbarma dig. Eller: Kristus, hör vår bön.

Man kan även använda andra former för responsorium som anses lämpligare.

-Du som har dött och uppstått och sitter på Faderns högra sida för att
vädja för oss. R/. (Rom 8:34)

-Du som har blivit vår vishet från Gud, vår rättfärdighet, vår helighet
och vår frihet. R/. (1 Kor 1:30)

-Du som har tvättat alla människor rena, helgat dem och gjort
dem rättfärdiga i vår Guds Ande. R/. (1 Kor 6:11)

-Du som har sagt att vi syndar mot dig när vi försyndar oss mot våra
bröder. R/. (1 Kor 8:12)

-Du som var rik blev fattig för vår skull för att vi skulle bli rika genom

din fattigdom. R/. (2 Kor 8:9)

-Du som offrade dig för våra synder för att rädda oss undan den

-59-

nuvarande onda tidsåldern. R/. (Gal 1:4)

-Du som har uppstått från de döda och räddat oss undan den stundande vreden. R/. (1 Thess 1:10)

-Du som har kommit till världen för att rädda syndare. R/. (1 Tim 1:15)

-Du som gav dig själv till lösen för alla. R/. (1 Tim 2:6)

-Du som har utplånat döden och dragit liv och oförgänglighet fram i ljuset. R/. (2 Tim 1:10)

-Du som skall komma för att döma levande och döda. R/. (2 Tim 4:1)

-Du som har offrat dig själv för oss, för att friköpa oss från alla synder så att vi blir ditt eget folk, uppfyllt av iver att göra vad som är gott. R/. (2 Tim 2:14)

-Du som blev en barmhärtig och trogen överstepräst inför Gud för att kunna sona folkets synder. R/. (Hebr 2:17)

-Du som för alla som lyder dig bringar evig frälsning. R/. (Hebr 5:9)

-Du som genom den Helige Ande har framburit dig själv som ett felfritt offer åt Gud för att rena våra samveten från döda gärningar.

(Hebr 9:14)

-Du som en gång offerades för att lyfta bort mångas synder. R/. (Hebr 9:28)

-Du som en gång för alla dog för våra synder, rättfärdig för de orättfärdiga. R/. (1 Pet 3:18)

-Du som är det offer som sonar våra synder, och inte bara våra utan hela världens. R/. (1 Joh 2:2)

-Du som dog för att de som tror på dig inte skall gå under utan ha evigt liv. R/. (Joh 3:16.35)

-Du som kom till denna värld för att uppsöka och rädda det som gått förlorat. R/. (Matt 18:11)

-Du som sändes från Fadern inte för att döma världen, utan för att världen skulle räddas genom dig. R/. (Joh 3:17)

-Du som har makt på jorden att förlåta synder. R/. (Mark 2:10)

-Du som kallar till dig alla som är tyngda av bördor för att skänka dem vila. R/. (Matt 11:28)

-Du som har gett dina apostlar himmelrikets nycklar för att de skall binda och lösa. R/. (Matt 16:19; 18:18)

-Du som låter hela lagen vila på kärleken till Gud och till nästan.
R/. (Matt 22:38-40)

-Jesus, du allas liv, som har kommit till världen för att människorna skall ha liv, liv i överflöd. R/. (Joh 10:10)

-Jesus, gode Herde, som har gett ditt liv för fåren. R/. (Joh 10:11)

-Jesus, den säkra sanningen, som gör oss fria. R/. (Joh 14:6; 8:32.36)

-Jesus, den enda vägen, på vilken alla skall gå för att komma till Fadern.

R/. (Joh 14:6)

-Jesus, uppståndelsen och livet, genom vilken de som tror skall leva om de än dör. R/. (Joh 11:25)

-Jesus, den sanna vinstocken, vars grenar som bär frukt Fadern ansar

för att de skall bära mer frukt. R/. (Joh 15:1-2)

-61-

Följande bönerop (invokationer) kan läsas med ett föränderligt eller oföränderligt responsorium som i tidegården.

-Du kroppens och själens läkare, hela vårt hjärtas sår,
R/. så att vi att vi under ditt ständiga beskydd kan vandra på helighetens väg.

-Ge oss nåd att klä av oss den gamla människan med hennes gärningar,
R/. och klä oss i dig, den nya människan.

-Vår Frälsare, låt oss genom boten allt mer förena oss med ditt lidande,
R/. så att vi också i högre grad strävar efter uppståndelsens härlighet.

-Må din moder, syndarnas tillflykt, vädja för oss,
R/. att du i din godhet förlåter oss våra synder.

-Du som förlät synderskan hennes synder när hon omvände sig,

R/. vänd inte din barmhärtighet från oss.

-Du som lade det vilsegångna fåret på dina axlar,
R/. förbarma dig över oss och ta emot oss.

-Du som har lovat paradiset åt rövaren som korsfästes med dig,
R/. ta emot oss i ditt rike.

-Du som dog och uppstod för oss,

R. ge oss del av din död och uppståndelse.

206. Lovsång

Ps 32:1-7

R/. Ni rättfärdiga, gläd er över Herren och jubla!

Ps 98:1-9

R/. Herren kom ihåg sin barmhärtighet.

-62-

Ps 100:2-5

R/. Herren är god, evigt varar hans nåd.

Ps 119:1.10-13. 15-16. 18. 33. 105. 169. 170. 174-175

R/. Lovad vare du, Herre; lär mig dina stadgar.

Ps 103:1-4. 8-18.

R/. Herrens barmhärtighet är av evighet, och evigt varar hans nåd över dem som fruktar honom.

Ps 145:1-21

R/. Dag efter dag vill jag prisa dig, Herre, nu och för evigt sjunga ditt lov.

Ps 146:2-10

R/. Jag skall lovsjunga min Gud så länge jag är till.

Jes 12:1b-6

R/. Tacka Herren, åkalla hans namn.

Jes 61:10-11

R/. Min glädje har jag i Herren , jag jublar över min Gud.

Jer 31:10-14

R/. Herren har friköpt sitt folk.

Dan 3:52-57

R/. Alla Herrens verk, prisa Herren, lovsjung och upphöj honom i evighet.

Luk 1:46-55

R/. Herren har kommit i håg sin barmhärtighet.

Ef 1:3-10

R/. Välsignad är Gud som har utvalt oss i Kristus.

Upp 15:3-4

R/. Stora och underbara är dina verk, o Herre.

-63-

Avslutande bön

207. Det är värdigt och rätt
att alltid tacka och lova dig,
allsmäktige, evige Gud,
du som är barmhärtig när du tuktar oss
och visar oss mildhet när du förlåter oss,
ty i försyn styr och leder du oss så
att vi inte gå under när du straffar oss,
ja, när du visar oss tillrätta har du plats för skonsamhet i ditt hjärta.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.

R/. Amen.

208. Gud, du har skapat allt i klarhet och ljus och styr över det,
du älskade denna värld så
att du utgav din ende Son för vår frälsning.
Genom hans kors är vi återlösta,
och genom hans uppståndelse är vi förhärligade.
Genom honom ber vi dig ödmjukt
att i allt vara nära denna din familj.
Må vördnadsfull fruktan för dig råda i våra sinnen,
må tron finnas i vårt hjärta,
rättfärdighet finnas i vår gärning,
fromhet i vår handling,
sanning på vår tunga,
tuktan i våra seder,
så att vi värdigt och rätt kan uppnå odödlighetens lön.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.

R/. Amen.

209. Herre Jesus Kristus, du är rik på barmhärtighet
och förlåter oss vad vi brutit.
Du ville anta köttets ödmjuka gestalt
för att ge oss en förebild i ödmjukhet
och göra oss ståndaktiga i allt som kan drabba oss.
Låt oss alltid hålla fast vid det goda vi får av dig.
Vi faller ibland i synd.
Ge oss då kraft att
genom omvändelse och bot resa oss upp och lyfta våra huvuden.

Du som lever och råder från evighet till evighet.

R/. Amen.

210. Gud, genom din nåd gör du oss orättfärdiga rättfärdiga
och oss eländiga lyckliga och saliga, var du själv nära ditt verk,
var med din kraft i dina gåvor,
så att vi som blivit rättfärdiggjorda av tro
inte måste sakna den styrka som består i ståndaktighet.

Genom Jesus Kristus, vår Herre.

R/. Amen.

211. Gud, vår Fader,
du har förlåtit oss våra synder och givit oss din frid.
Ge oss kraft att alltid förlåta varandra vad vi brutit
och tillsammans verka för fred i världen.

Genom Jesus Kristus, vår Herre.

R/. Amen.

Välsignelseformuleringar

212. Må Guds den Allsmäktiges välsignelse,
Faderns och Sonens + och den Helige Andes,
stiga ned över er och alltid bli kvar hos er.

R/. Amen.

213. Må Fadern välsigna er,
han som har fött oss till evigt liv.

R/. Amen.

Må Sonen ge oss frälsning,
han som dog och uppstod för oss.

R/. Amen.

Må den Helige Ande helga oss,
som är ingjuten i våra hjärtan och har fört oss in på den rätta vägen.

R/. Amen.

214. Må Fadern välsigna oss,
som har kallat oss och gjort oss till sina barn.

-65-

R/. Amen.

Må Sonen bistå oss,
som har tagit emot oss och gjort oss till sina bröder och systrar.

R/. Amen.

Må den Helige Ande vara hos oss,
som har gjort oss till sitt tempel.

R/. Amen.

-66-

TILLÄGG

-67-

TILLÄGG I

ABSOLUTION FRÅN KYRKLIGA STRAFF

1. När det gäller synder från vilka nu för tiden en högre auktoritet har rätt att avlösa (peccata reservata) antingen därför att detta krävs enligt sakens natur eller därför att penitenten ådragit sig en sådan sanktion, skall avlösningsformeln inte förändras, utan det räcker att biktfadern har för avsikt att ge absolution åt en penitent som är väl förberedd också från sådana "reserverade" synder. Därvid skall det som de aktuella rättsbestämmelserna kräver beaktas angående hänvisning till den befattningshavare som innehar den myndighet som behövs i detta fall - till dess att ett annat beslut fattas och detta sakligt kan motiveras. Emellertid kan biktfadern innan han ger avlösning för synderna också absolvera från det eventuella kyrkliga straffet med följande formulering som kan användas utanför botens sakrament.
2. När prästen i enlighet med kyrkorättens bestämmelser befriar någon från ett kyrkligt straff utanför botens sakrament använder han följande formulering:
I kraft av den fullmakt jag har fått löser jag dig från exkommunikationens (eller suspensionens eller interdiktets) band.
I Faderns och Sonens + den Helige Andes namn.

Penitenten svarar:

Amen.

3. Om penitenten har gjort sig skyldig till något som medför irregularitet säger prästen, antingen efter bikten efter avlösningen från synderna eller utanför botens sakrament, i enlighet med de rättsliga reglerna då han befriar vederbörande från detta:
I kraft av den fullmakt jag ha fått befriar jag dig från den irregularitet du har ådragit dig.
I Faderns och Sonens +och den Helige Andes namn.

Penitenten svarar:

Amen.

TILLÄGG II

EXEMPEL PÅ BOTGUDSTJÄNSTER

FÖLJANDE DEL HAR UTARBETATS AV
GUDSTJÄNSTKONGREGATIONEN
TILL GAGN FÖR DEM SOM HAR TILL UPPGIFT
ATT STÄLLA SAMMAN ORDNINGAR FÖR
BOTGUDSTJÄNSTER ELLER FÖRBEREDA
SÅDANA GUDSTJÄNSTER

ATT ANORDNA BOTGUDSTJÄNSTER

1. Botgudstjänster som behandlas i Ordning för bot (nn. 36-37) är till allra största nytta både i de enskilda människornas och i gemenskapens liv för att främja botens anda och kraft och för att bidra till att botens sakrament firas på ett mer fruktbart sätt. Man måste se till att sådana gudstjänster i de troendes uppfattning inte förväxlas med den sakramentala bikten och avlösningen.¹
2. Botgudstjänsterna - framför allt de som anordnas för särskilda omständigheter och grupper - skall i sin utformning noga beakta församlingens levnadsvillkor, uttryckssätt och fattningsförmåga. De liturgiska kommissionerna² och varje kristen gemenskap har att förbereda dessa gudstjänster så att de texter och den ordning följs som passar varje enskild grupp och de olika omständigheterna bäst.
3. Till hjälp för detta arbete föreslås här skiftande och sinsemellan olika exempel på botgudstjänster, vilka är att fatta som mallar och skall anpassas till varje gemenskaps klart uppfattade och definierade omständigheter.
4. Under dessa gudstjänster förrättas ibland botens sakrament.. I sådana fall skall man efter läsningarna och homilian använda sig av "Ordning för att försona flera penitenter med Gud och kyrkan genom enskild bikt och avlösning (nn. 54-59) eller i de särskilda fall som kyrkorätten förutser "Ordning för att försona penitenter med Gud och kyrkan genom allmän syndabekännelse och generalabsolution"(nn. 60-63).

1

Jfr Den heliga kongregationen för tros läran, *Normae pastorales circa absolutionem sacramentalem generali modo impertiendam* (Pastoral riktlinjer för sakramental generalabsolution), 16 juni 1972, n. X: AAS 64 (1972), 513.

2

Jfr Den heliga ritkongregationen, *Instruktion Inter oecumenici*, 26 sept. 1964, n. 39: AAS 56 (1964),

110.

-70

I. BOTGUDSTJÄNSTER UNDER FASTETIDEN

5. Fastetiden är den tid som främst är präglad av bot, både för den enskilde troende och för hela kyrkan. Det är alltså lämpligt att de kristna gemenskapen genom botgudstjänster förbereds på att på ett mer fulltonigt sätt delta i påskmysteriet. 1

6. Man skall beakta botprägeln i ordets liturgi i mässaorna under fastetiden. Texterna såväl i det romerska missalet som i lektionariet kan lämpligen användas när man anordnar botgudstjänster under fastetiden.

7. Här framläggs två förslag till botgudstjänst som är anpassade efter fastetidens karaktär. Det första handlar om boten i den mån den skall förstärka eller förnya dopets nåd; det andra framställer boten som en förberedelse för att uppnå ett bättre och djupare deltagande i påskmysteriet.

Förslag I: BOT FÖR ATT FÖRSTÄRKA ELLER FÖRNYA DOPETS NÅD.

8. a) Efter en lämplig sång och officiantens hälsning skall de troende undervisas om innebörden i denna gudstjänst, som förbereder den kristna gemenskapen för att erinra sig dopets nåd under påsknatten och för att erhålla det nya livet med Kristus genom befrielse från synderna.

9. b) Bön

Kära bröder och systrar!

Vi har genom våra synder glömt bort dopets nåd.

Låt oss be att vi genom boten återfår denna nåd.

Låt oss böja knä (eller: Böj era huvuden inför Gud).

Alla ber en stund i tystnad.

Vi reser oss.

Herre, du har renat oss i dopets bad.

Bevara oss med den godhet du alltid visar oss,

så att vi som blivit återlösta genom ditt lidande

får glädjas åt din uppståndelse.

Du som lever och råder i evighet.

R/. Amen.

1

Jfr Andra Vatikankonciliet, Konstitution om den heliga liturgin Sacrosanctum Concilium, nr. 109; Paulus VI, Apostolisk konstitution Paenitemini, 17 febr. 1966, nr. IX: AAS 58 (1966) 185.

10. c) Läsningar

- Liksom israeliterna efter uttåget från Egypten glömde Guds undergärningar återvänder också medlemmarna i det nya Gudsfolket efter att ha tagit emot dopets nåd ofta till synden.

1 Kor 10:1-13: Jag vill att ni skall ha kunskap om detta, bröder...

- Ps 106:6-10,13-14, 19-22; R/. (6)

- Sonen som lämnar sin far och sitt hem tas åter emot av sin far med kärlek; fåret som har villat bort sig från fårahuset söks åter upp av herden som oroligt letat efter det. På samma sätt söker Gud oss som har syndat efter det att vi tagit emot dopets nåd. Han tar med kärlek emot dem som vänder tillbaka till honom, och hela kyrkan gläder sig.

Luk 15:4-7: Vid den tiden gav Jesus följande liknelse och sade: "Om någon av er..."

Eller Luk 15:11-32: Vid den tiden gav Jesus följande liknelse och sade: "En man hade två söner..."

11. d) Homilia

Den kan handla om

- nödvändigheten att fullborda dopets nåd genom ett liv i trohet mot Kristi evangelium (Jfr 1 Kor 10:1-13);

- allvaret i den synd som begås efter dopet (jfr Hebr 6:4-8);

- vår Guds och Faders oändliga barmhärtighet, som åter och åter tar emot oss när vi efter synden återvänder till honom (jfr Luk 15);

- om påsken som ju är kyrkans fest då hon gläder sig över katekumenernas kristna initiation och penitenternas försoning med Gud och med kyrkan.

12. e) Samvetsrannsakan

Efter homilian sker samvetsrannsakan, till exempel enligt den text som återfinns i Tillägg III,

s. 116. Man skall alltid lämna utrymme för tystnad, så att var och en kan genomföra samvetsrannsakan på ett mer personligt sätt. Särskilt skall man rannsaka sitt samvete när det gäller doplöftena som förnyas under påsknatten.

13. f) Botakt

Diakonen (eller en annan assistent, om ingen diakon deltar) talar till de närvarande på följande sätt:

Bröder och systrar, nu är nådens tid inne, nu nalkas dagen för försoning med Gud och människans frälsning, den dag då döden förintades och det eviga livet tog sin början, den dag då nya plantor sätts ned i Herrens vingård och de gamla ansas för att bära mer frukt.

Var och en av oss bekänner sig som syndare. Vi manas av våra bröders och

systrars exempel och drivs fram av deras böner, och därför vittnar vi och säger: "Jag vet vad jag har brutit, min synd står alltid inför mig. Vänd bort din blick från mina synder, stryk ut all min skuld. Skapa i mig, Gud, ett rent hjärta, ge mig ett nytt och stadigt sinne."

Må Herrens barmhärtighet komma oss till hjälp när vi på detta sätt med förkrossat hjärta ber om hans nåd, så att vi som förut misshagade Herren med våra missgärningar nu behagar honom i de levandes land tillsammans med vårt livs Upphovsman, som uppstått från de döda.

Prästen bestänker de närvarande med vigvatten, medan alla sjunger (eller säger):

Rena mig, Herre, med isop, så att jag blir ren,
två mig, så att jag blir vitare än snö.

Därefter ber prästen följande bön:

Gud, i din överväldigande kärlek
har du skapat människosläktet och
i din stora barmhärtighet förnyat det.
Genom din Sons blod har du återlöst människan,
som genom djävulens avund berövats det eviga livet.
Ge genom din Helige Ande dessa människor nytt liv.
Du vill inte att de skall överlämnas åt döden.
Lämna dem då inte heller långt borta från dig,
utan ta emot dem när de bättrat sig.
Låt din barmhärtighet röras av dessa dina barns
ödmjuka och tillitsfulla bekännelse.
Sträck ut din räddande hand mot de slagna,
så att din kyrka inte till någon del av sin kropp läggs öde
och din hjord inte lider någon förlust.
Låt inte fienden jubla över den skada som tillfogats din familj
och inte den andra döden behärska dem
som fötts på nytt i frälsningens bad.
Inför dig, o Herre, bär vi fram vår ödmjuka bön och våra hjärtans gråt.
Skona dem som bekänner sin synd,
så att de lämnar villans stig och återvänder till rättfärdighetens väg.
Låt dem inte längre skadas av nya sår,
utan låt det som du i din nåd skänkt dem

och i din barmhärtighet har förnyat i dem,
alltid helt och fullt bevaras i dem.
Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre och Gud,
som med dig, Fader, och den Helige Ande
lever och råder från evighet till evighet.
R/. Amen.

Gudstjänsten avslutas med en lämplig sång och folkets utsändning.

FÖRSLAG II: BOT SOM FÖRBEREDELSE TILL ETT MERA FULLTONIGT DELTAGANDE I KRISTI FRÄLSNINGSMYSTERIUM FÖR VÄRLDENS FRÄLSNING.

14. a) Efter lämplig sång och gudstjänstförrättarens hälsning skall de troende med några ord bringas att inse att de är förenade med varandra i synd och bot, så att var och en känner sig kallad till omvändelse för att helga hela gemenskapen.

15. b) Bön

Bröder och systrar, låt oss be att vi genom boten förenas med Kristus som blev korsfäst för våra synder och så med alla människor kan få del av hans uppståndelse.

Låt oss böja knä (eller: Böj era huvuden inför Gud).

Alle ber en stund under tystnad.

Vi reser oss.

Herre, vår Gud och Fader,
som genom din Sons lidande skänkt oss liv,
låt oss förenas med hans död genom boten
så att vi också tillsammans med alla människor
kan få del av hans uppståndelse.
Genom honom, Jesus Kristus, vår Herre.
R/. Amen.

Eller:

Allsmäktige och barmhärtige Gud,
låt din Ande driva oss och ge oss kraft,

så att vi alltid i vår kropp bär med oss den död
som Kristus fick lida
för att hans liv skall bli synligt i oss.
Genom honom, Jesus Kristus, vår Herre.
R/. Amen.

16. Läsningar

- Herrens tjänare tar på sig och bär som ett oskyldigt lamm folkets synder för att folket skall helas genom hans sår. Kristi lärjungar kan i sig själva genom boten begråta och sona hela världens synder.

Jes 53: 1-7. 10-12: Vem trodde på vår förkunnelse?...

- Herren hör Kristi bön när han dör för oss på korset. Hans död blir hela världens liv. Boten, varigenom vi dör bort från våra synder, förnyar livet i kyrkan och i världen.
Ps 22:2-3.7-9. 18-28

Om vi tålmodigt uthärdar plågor och svårigheter vi kan råka ut för både från naturens och människornas sida, kan vi genom att följa Kristus efter med vår kärlek släcka världens hat och besegra det onda med det goda, så att vårt deltagande i Kristi lidande bidrar till världens liv.

1 Pet 2:20b-25: Mina kära, om ni står ut med...

- Vers före evangeliet

Ära vare dig, Herre, som utgavs för våra synders skull och uppstod för vår rättfärdiggörelses skull.

Ära vare dig, Herre.

Eller annan lämplig sång.

- Jesus uppmanar sina lärjungar att följa hans exempel (genom att dricka hans kalk) och bli sina bröders tjänare och ge sitt liv för dem.

Mk 10:32-45, eller kortare: Mk 10:32-34.42-45: Vid den tiden var lärjungarna på väg...

17. d) Homilian kan handla om

- synden, med vilken vi kränker Gud och även Kristi kropp, som är kyrkan, vars lemmar vi har blivit genom dopet;

- synden i den mån den är en brist på kärlek till Kristus, som genom sitt påskmysterium älskade oss ända till slutet;

- den ställföreträdande soningens mysterium, varigenom Kristus själv tog på sig våra synder för att vi skulle helas genom hans sår (jfr Jes 53; 1 Pet 2:24):

-75-

- botens sociala och kyrkliga karaktär, varigenom de enskilda människorna arbetar på att hela gemenskapen skall omvända sig;
- påskfirandet som en fest den kristna gemenskapen firar för att förnya sig genom varje medlems omvändelse eller bot, så att den blir ett klarare tecken på frälsningen i världen

18. e) Samvetsrannsakan.

Efter predikan äger samvetsrannsakan rum, till exempel i enlighet med den text som finns i Tillägg III, s. 116. Det måste alltid lämnas utrymme för tystnad, så att var och en kan utforma sin samvetsrannsakan på ett mer personligt sätt.

19. f) Botakt

Efter samvetsrannsakan säger alla tillsammans:

Jag bekänner inför Gud allsmäktig och er alla,
att jag har syndat i tankar, ord, gärningar och underlåtelse.

Man slår sig för bröstet och säger:

Detta är min skuld, min stora skuld.

Därefter fortsätter man:

Därför ber jag den saliga jungfru Maria,
Guds änglar och helgon och er alla,
att be för mig till Herren, vår Gud.

- Sedan skall man som tecken på omvändelse och kärlek till nästan föreslå att deltagarna gör något för att hjälpa de fattiga så att dessa med glädje kan fira påskhögtiden. Det kan röra sig om att besöka de sjuka eller att gottgöra en orätt som begåtts i gemenskapen m.m.

- Därefter kan man läsa eller sjunga Herrens bön som prästen avslutar på följande sätt:

Fräls oss, Fader, från allt ont,
och låt oss genom din Sons saliga lidande,
med vilket boten förenar oss,
med glädje få delta i hans uppståndelse.
Genom honom, Jesus Kristus, vår Herre.
R/. Amen.

Där omständigheterna tillåter kan efter den allmänna syndabekännelsen också en andakt äga rum, till exempel hyllning av korset eller korsvägen, efter lokal sed och de troendes önskemål.

Slutligen sänds folket ut efter en lämplig sång med en hälsning eller en välsignelse.

-77-

II. BOTGUDSTJÄNST I ADVENT

20. a) Efter sång och hälsning kan innebörden i gudstjänsten kort förklaras med följande eller liknande ord:

Bröder och systrar, adventstiden förbereder oss för att fira Herrens människoblivandes mysterium, då vår frälsning tog sin början. Men samtidigt väcker den i oss en förväntan om Herrens andra ankomst, då vår frälsningshistoria fullbordas. Eftersom Herren redan i vår dödsstund kommer till oss måste han finna oss vakande enligt detta evangeliets ord: "Saliga är de tjänare som deras herre finner vakna då han kommer" (Jfr Luk 12:37). Må denna gudstjänst rena oss och göra oss bättre beredda för denna Herrens ankomst, som vi firar i de heliga mysterierna.

Eller:

Bröder och systrar, är det dags för oss att vakna.
Ty nu är vår räddning närmare än då vi kom till tro.
Natten går mot sitt slut och dagen är nära.
Låt oss då lägga av oss mörkrets gärningar

och ta på oss ljusets rustning. (Jfr Rom 13:11-12)

21. b) Bön

Bröder och systrar, låt oss be att Herren vid sin ankomst, det mysterium vi skall fira vid den kommande högtiden, skall finna oss vakande och väl beredda.

Alla ber en stund i tystnad.

Gud, himmelens Skapare, vi ber dig:
döm oss inte skyldiga för de kränkningar vi tillfogat dig,
utan låt oss som längtar efter vår Frälsares närvaro
få erfara att vi fått förlåtelse för våra synder.
Genom honom, Jesus Kristus, vår Herre.
R/. Amen.

Eller:

Guds upphöjde Son,
människosläktets Skapare och Frälsare, fullkomlig och utan synd,
vi ber dig: träd nu fram ur den obefläckade Jungfrun
för världens återlösning
och låt oss få erfara att vi befrias från våra synder
genom den nåd som lät dig bli lik oss i allt, dock utan synd.
Du som lever och råder från evighet till evighet.
R/. Amen.

22. c) Läsningar

- Herrens ankomst innebär dom. Vi väljer lön eller straff genom våra gärningar. När Herren uppenbarar sig skall vårt val framträda klart. Boten är det ögonblick då man väljer och fattar sitt beslut.

Mal 3:1-7a: Så säger Herren: Se, jag sänder min budbärare...t.o.m. ...säger Herren Sebaot.

- Gud sände sin Son i världen inte för att världen skulle dömas utan för att den skulle räddas. Därför är Herrens ankomst, som vi nu firar på fördolt sätt frälsningens ankomst. Denna botgudstjänst sker i hopp om denna frälsning så att vi med glädje kan fira Herrens födelse och skynda fram för att möta honom.

Ps 85, hela psalmen. R/ v. 8.

- Herren Jesus skall genom sin ankomst leda oss in i ett nytt liv, i en ny värld. Redan nu är kyrkan ett levande tecken på den heliga stad som skall uppenbaras en gång: men genom synden kan vi inte komma in i den.

Upp 21:1-12: Jag, Johannes, såg en ny himmel...

- Vers före evangeliet

Herren säger: "Se, jag kommer snart, och jag har med mig lön att ge åt var och en."

Kom, Herre Jesus.

Eller:

Anden och bruden säger: "Kom!"

Den som hör det skall säga: "Kom!"

Kom, Herre Jesus! (Upp 22:12.17.20)

Man kan också sjunga en annan lämplig sång.

- Liksom i Johannes Döparens dagar är Herrens ankomst i dag en tid för omvändelse och bot, så att vi, när han kommer, kan ta emot frälsningen.

Mt 3:1-12: I de dagarna kom Johannes Döparen...

eller Lk 3:3-17: Vid den tiden begav sig Johannes till trakten av Jordan...

23. d) Efter predikan äger samvetsrannsakan rum, till exempel i enlighet med den text som finns i Tillägg III, s. 116. Det måste alltid lämnas utrymme för tystnad, så att var och en kan utforma sin samvetsrannsakan på ett mer personligt sätt.

24. e) Botakt

Efter samvetsrannsakan äger botakten rum. Man kan till exempel läsa syndabekännelsen Jag bekänner eller den förbönslitania som återfinns i nr. 56 och nr. 60. Till slut sjunges eller läses Herrens bön som avslutas på följande sätt av den gudstjänstförrättare som leder gudstjänsten:

Gud, du som i begynnelsen skapade ljuset
och därmed skingrade mörkrets täta dimmor,
vi ber dig: låt ljusets upphovsman
vars ankomst du förberett från evighet nu träda fram,
så att det folk som befriats från den gamla tillvarons villfarelse
kan komma din Son till mötes,
väl berett genom goda gärningar.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.
R/. Amen.

Eller:

Allsmäktige, evige Gud,
som genom din enfödde Sons människoblivande
har velat försona världen med ditt majestät,
vi ber dig:
låt syndernas moln och dimmor fly bort från hjärtat
så att allt blir klart och lugnt
och vi med kysk och ren glädje kan fira
dessa mysterier vilkas storhet allt mer går upp för oss
i ljuset av Herrens födelse.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.
R/. Amen

Sedan man sjungit en lämplig sång sänds folket ut med en hälsning eller en välsignelse.

III. GEMENSAMMA BOTGUDSTJÄNSTER

I. SYND OCH OMVÄNDELSE

25. a) Efter lämplig sång (t.ex. Ps 139:1-12.16.23-24) och hälsning sammanfattar den gudstjänstförrättare som leder botgudstjänsten innehållet i läsningarna: Därefter uppmanar han till bön, och efter en stunds tystnad avslutar han bönen på följande sätt:

Herre Jesus, när Petrus tre gånger förnekade dig,
vände du dig till honom och såg på honom,
så att han kunde gråta över sin synd
och vända tillbaka till dig av hela sitt hjärta.
Vänd din blick till oss och rör vid våra hjärtan,
så att vi återvänder till dig och hela vårt liv troget följer dig.
Du som lever och råder från evighet till evighet.
R/. Amen.

26. b) Läsningar

Lk 22:31-34: "Jag säger dig, Petrus, tuppen skall inte gala i natt förrän du tre gånger har förnekat mig."

Nu följer en kort stund tystnad.

Luk 22:54-62: "Petrus gick ut och grät bittert."

Ps 31:10.15-17.20: eller Ps 51; eller en annan sång.

Joh 21:15-19: "Simon, Johannes son, älskar du mig?"

27. c) Predikan kan handla om

- förtröstan på Guds nåd, inte på våra egna krafter;
- den trofasthet som utmärker oss som vill leva som sanna Herrens lärjungar;
- vår svaghet som ofta låter oss falla i synd och som får oss att vägra att bära vittnesbörd om evangeliet;
- Herrens barmhärtighet som gör oss till hans vänner också efter det att vi har syndat om vi av hela vårt hjärta vänder tillbaka till honom.

28. d) Samvetsrannsakan.

Efter predikan äger samvetsrannsakan rum, till exempel i enlighet med den text som finns i Tillägg III, s. 116. Det måste alltid lämnas utrymme för tystnad, så att var och en kan utforma sin samvetsrannsakan på ett mer personligt sätt.

29. e) Botakt

-81-

Efter samvetsrannsakan uppmanar gudstjänstledaren till bön med dessa eller liknande ord:

Gud framkallar sin kärlek i oss, eftersom han först älskade oss då vi ännu var syndare och förbarmade sig över oss. Låt oss därför vända om till honom av hela vårt hjärta och med Petrus ödmjukt bekänna vår kärlek och säga:

R/. Herre, du vet allt, du vet att jag har dig kär.

Det är lämpligt att en kort stunds tystnad iakttas mellan invokationerna. På så sätt kan varje invokation framföras av olika personer och de övriga svara på den.

- Också vi, Herre, har hyst större förtröstan på oss själva än på din nåd. Men vänd dig till oss och förbarma dig över oss.

R/. Herre, du vet allt, du vet att jag har dig kär.

- Vi har handlat utan ödmjukhet och klokhet och därför utsatt oss för frestelse. Men vänd dig till oss och förbarma dig över oss.

R/. Herre, du vet allt, du vet att jag har dig kär.

-Vi har varit högmodiga och trott oss vara bättre än andra. Men vänd dig till oss och förbarma dig över oss.

R/. Herre, du vet allt, du vet att jag har dig kär.

- Vi har kanske ibland glatt oss över vår nästas fall snarare än att sörja över det. Men vänd dig till oss och förbarma dig över oss.

R/. Herre, du vet allt, du vet att jag har dig kär.

- Vi har ofta visat förakt för dem som kämpade med svårigheter i stället för att hjälpa dem. Men vänd dig till oss och förbarma dig över oss.

R/. Herre, du vet allt, du vet att jag har dig kär.

- Ibland har också vi av rädsla vägrat att vittna om sanningen och rättvisan. Men vänd dig till oss och förbarma dig över oss.

-82-

R/. Herre, du vet allt, du vet att jag har dig kär.

- Också vi har ofta varit otrogna våra doplöften varmed vi blev dina lärjungar. Men vänd dig till oss och förbarma dig över oss.

R/. Herre, du vet allt, du vet att jag har dig kär.

- Låt oss nu i vår bön så som Kristus har lärt oss vända oss till Fadern och ödmjukt be honom att han förlåter oss våra synder:

Fader vår, som är i himmelen;

helgat varde ditt namn;

tillkomme ditt rike;

ske din vilja, såsom i himmelen, så ock på jorden.

Vårt dagliga bröd giv oss i dag,

och förlåt oss våra skulder,

såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro.

och inled oss icke i frestelse,

utan fräls oss ifrån ondo.

30. f) Efter en lämplig sång ber den som leder gudstjänsten en avslutande bön och sänder ut folket.

Herre Jesus, vår Frälsare,

du har kallat Petrus att vara apostel

och efter hans synd och hans omvändelse

åter bekräftat honom som din vän

och den främste bland apostlarna.

Vänd dig till oss och se till oss,

så att vi följer Petrus i spåren

och efter vårt fall i synden återvänder till dig

och sedan följer dig med större kärlek.

Du som lever och råder från evighet till evighet.

R/. Amen.

II. SONEN SOM ÅTERVÄNDER TILL FADERN

31. a) Efter sång och hälsning sammanfattar gudstjänstledaren innehållet i gudstjänsten för deltagarna. Sedan uppmanar han dem till bön och efter en stunds tystnad avslutar han med följande ord:

Herre, allsmäktige Gud, du är allas Fader.

Du har skapat människorna

för att de ständigt skulle vara tillsammans med dig

i ditt hus, till din härlighets lov och pris.

Öppna våra hjärtan så att vi kan höra din röst

och så att vi som genom att synda gått bort från dig

av hela vårt hjärta kan vända tillbaka till dig

och inse att du är vår Fader, full av barmhärtighet mot alla som åkallar dig.

Du tuktar oss för att vi skall avhålla oss från det onda,

och du förlåter oss alla våra synder.

Ge oss tillbaka glädjen över den frälsning du berett oss

så att vi som nu återvänder till dig

tillsammans får glädja oss vid festmåltiden i ditt hus,

nu och alltid och i evigheters evighet.

R/. Amen.

32. b) Läsningar

Ef 1:3-7: "Han har förutbestämt oss till att få söners rätt."

Ps 27:1.4.7-10.13-14.

Luk 15:11-32: "Fadern fick syn på honom och fylldes av medlidande med honom."

33. c) Predikan kan handla om

- synden i den mån den innebär ett avståndstagande från den kärlek som människor som Guds barn skall ha till Gud, Fadern;

- Faderns oändliga barmhärtighet mot sina barn, syndarna;

- vad sann omvändelse är till sitt väsen;

- den förlåtelse man alltid skall ge sina bröder och systrar;

- den eukaristiska måltiden i dess egenskap av höjdpunkt av försoningen med kyrkan och med Gud.

34. d) Samvetsrannsakan

Efter predikan äger samvetsrannsakan rum, till exempel i enlighet med den

text som finns i Tillägg III, s. 116. Det måste alltid lämnas utrymme för tystnad, så att var och en kan utforma sin samvetsrannsakan på ett mer personligt sätt.

35. e) Botakt

Efter samvetsrannsakan uppmanar den som leder gudstjänsten till bön:

Vår Gud är en barmhärtig Gud, sen till vrede och mycket tålmodig, som åter tar emot oss som en far tar emot sin son som kommer hem från ett avlägset land. Låt oss ödmjukt be till honom och säga:

R/. Vi är inte värdiga att kallas dina barn.

- Vi har använt dina gåvor illa och därmed syndat inför dig:

R/. Vi är inte värdiga att kallas dina barn.

- Vi har i sinne och hjärta gått långt bort från dig och därmed syndat inför dig:

R/. Vi är inte värdiga att kallas dina barn.

- Vi har glömt din kärlek och därmed syndat inför dig:

R/. Vi är inte värdiga att kallas dina barn.

-Vi har sökt vår njutning snarare än det som är bäst för oss och för vår nästa och därmed syndat inför dig:

R/. Vi är inte värdiga att kallas dina barn.

- Vi har för litet burit omsorg om våra bröder och systrar och därmed syndat inför dig:

R/. Vi är inte värdiga att kallas dina barn.

- Vi har varit sena att förlåta vår nästa och därmed syndat inför dig:

R/. Vi är inte värdiga att kallas dina barn.

-Vi har glömt din barmhärtighet då du gång på gång har tagit emot oss.

Därmed har vi syndat inför dig:

R/. Vi är inte värdiga att kallas dina barn.

Man kan allt efter omständigheterna lägga till ytterligare invokationer. Det är lämpligt att en kort stunds tystnad iakttas mellan invokationerna. På så sätt kan varje invokation framföras av olika personer och de övriga svara på den.

-Låt oss nu med de ord som Jesus har lärt oss åkalla vår Fader och be honom att förlåta oss våra synder:

-85-

Fader vår, som är i himmelen;
helgat varde ditt namn;
tillkomme ditt rike;
ske din vilja, såsom i himmelen, så ock på jorden.
Vårt dagliga bröd giv oss i dag,
och förlåt oss våra skulder,
såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro.
och inled oss icke i frestelse,
utan fräls oss ifrån ondo.

36. f) Efter en lämplig sång ber den som leder gudstjänsten en avslutande bön och sänder ut folket.

Gud, vår Fader,
som i din försyn bestämt oss till att räknas som dina barn,
för att vi skulle vara heliga inför ditt ansikte
och alltid glädja oss i din boning,
ta emot och bevara oss i din kärlek,
så att vi med glädje och kärlek kan leva i din heliga kyrka.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.
R/. Amen.

III. EVANGELIETS SALIGPRISNINGAR

37. a) Efter sång och hälsning sammanfattar den gudstjänstförrättare som leder botgudstjänsten innehållet i läsningarna: Därefter uppmanar han till bön, och efter en stunds tystnad avslutar han bönen på följande sätt:

Herre, öppna vårt hjärta så att vi kan höra din röst.
Låt oss ta emot din Sons evangelium
så att vi genom hans död och uppståndelse
kan leva ett nytt liv.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.
R/. Amen.

38. b) Läsningar

1 Joh 1:5-9: "Om vi säger att vi är utan synd bedrar vi oss själva."

Ps 145:5-10

Mt 5:1-10: "Saliga de som är fattiga i anden, dem tillhör himmelriket."

39. c) Predikan kan handla om

-86-

- synden, som får oss att glömma Kristi bud och motsätta oss evangeliets saligprisningar;
- vår fasta tro på Jesu ord;
- vår trohet när det gäller att följa Kristus, såväl i det personliga livet som i den kristna gemenskapen, till och med i det mänskliga samhället;
- varje saligprisning.

40. d) Samvetsrannsakan

Efter predikan äger samvetsrannsakan rum, till exempel i enlighet med den text som finns i Tillägg III, s. 116. Det måste alltid lämnas utrymme för tystnad, så att var och en kan utforma sin samvetsrannsakan på ett mer personligt sätt.

41. e) Botakt

Efter samvetsrannsakan uppmanar den som leder gudstjänsten de närvarande till bön med följande eller liknande ord:

Bröder och systrar, Jesus Kristus lämnade oss en förebild för att vi skulle följa honom i spåren. Låt oss med stor ödmjukhet och förtröstan i bön vända oss till honom så att han renar våra hjärtan och ger oss nåd att leva efter hans evangelium:

- Herre Jesus Kristus, du har sagt:
"Saliga de fattiga i anden, dem tillhör himmelriket;"
men vi hyser alltför mycket bekymmer om rikedomar
och söker dem också på orättfärdigt sätt.
Guds Lamm, som tar bort världens synd.
R/. Förbarma dig över oss.

- Herre Jesus Kristus, du har sagt:
"Saliga de ödmjuka, de skall ärva landet;"
men vi brukar våld mot varandra, och vår värld är fylld av split och krig.
Guds Lamm, som tar bort världens synd.
R/. Förbarma dig över oss.

- Herre Jesus Kristus, du har sagt:
"Saliga de som sörjer, de skall bli tröstade;"
men vi uthärdar våra svårigheter utan tålamod
-87-

och bryr oss för litet om våra bröder och systrar i trångmål.
Guds Lamm, som tar bort världens synd.

R/. Förbarma dig över oss.

- Herre Jesus Kristus, du har sagt:

“Saliga de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten,
de skall bli mättade;”

men vi törstar föga efter dig, all helighets källa,
och vi är lata när det gäller att främja enskild och offentlig rättvisa.
Guds Lamm, som tar bort världens synd.

R/. Förbarma dig över oss.

- Herre Jesus Kristus, du har sagt:

“Saliga de barmhärtiga, de skall möta barmhärtighet;”
men vi vill inte ge våra bröder och systrar förlåtelse
och dömer strängt vår nästa.

Guds Lamm, som tar bort världens synd.

R/. Förbarma dig över oss.

- Herre Jesus Kristus, du har sagt:

“Saliga de renhjärtade, de skall se Gud;”
men vi är slavar under begärelsen och sinnlig lust
och vågar inte lyfta våra ögon upp till dig.

Guds Lamm, som tar bort världens synd.

R/. Förbarma dig över oss.

- Herre Jesus Kristus, du har sagt:

“Saliga de som håller fred, de skall kallas Guds söner;”
men vi kan inte verka för fred i våra familjer, i samhället,
eller i folkens liv.

Guds Lamm, som tar bort världens synd.

R/. Förbarma dig över oss.

- Herre Jesus Kristus, du har sagt:

-88-

“Saliga de som förföljs för rättfärdighetens skull, dem tillhör himmelriket;”
men vi gör hellre orätt än lider för rättfärdighetens skull,
och vi gör oss skyldiga till diskriminering, förtryck och förföljelse
av våra bröder och systrar.
Guds Lamm, som tar bort världens synd.

R/. Förbarma dig över oss.

-Låt oss nu vända oss till Herren, som är vår Fader, och be honom att han
befriar oss från det onda och gör oss värdiga hans rike:
Fader vår, som är i himmelen;
helgat varde ditt namn;
tillkomme ditt rike;
ske din vilja, såsom i himmelen, så ock på jorden.
Vårt dagliga bröd giv oss i dag,
och förlåt oss våra skulder,
såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro.
och inled oss icke i frestelse,
utan fräls oss ifrån ondo.

42. f) Efter en lämplig sång ber den som leder gudstjänsten en avslutande bön och
sänder ut folket.

Herre Jesus Kristus,
du är mild och ödmjuk av hjärtat,
du är barmhärtig och stiftar fred,
du, den fattige, blev dödad för rättfärdighetens skull.
Genom korset har du uppnått härligheten
för att visa oss frälsningens väg.
Ge oss nåd att med glädje ta emot ditt evangelium
och leva efter din förebild
och så bli dina medarvingar och delaktiga i ditt rike,
du som lever och råder från evighet til evighet.
R/. Amen.

IV. FÖR BARN

43. Detta förslag till botgudstjänst är avsett för mindre barn, också för sådana som ännu inte har gått till botens sakrament.

Tema: GUD SÖKER UPP OSS.

44. Botgudstjänsten bör förberedas tillsammans med barnen själva, så att de får kännedom om meningen och målet med en sådan gudstjänst, lär sig sångerna väl och redan får åtminstone grundläggande kunskap om de texter i Skriften som läses. De skall också kunna de texter de skall läsa, de handlingar de skall utföra och i vilken följd allt sker.

45. a) Hälsning

Celebranten hälsar med vänliga ord barnen som samlats i kyrkan eller på annan lämplig plats och påminner dem kort om avsikten med gudstjänsten och dess förlopp. Efter hälsningen kan man sjunga en ingångssång.

46. b) Läsning

Celebranten kan med följande eller liknande ord inleda läsningen:

Kära barn, vi har alla genom dopet blivit Guds söner och döttrar. Gud älskar oss som vår Fader och han uppmanar oss att älska honom av hela vårt hjärta. Men han vill också att vi skall vara goda mot varandra så att vi alla lyckligt kan leva tillsammans.

Men människor gör inte alltid som Gud vill. De säger: "Jag vill inte lyda! Jag gör vad jag själv vill!" De lyder inte Gud och vill inte höra hans röst. Ofta gör vi så själva.

Vi kallar det för synd som får oss att gå bort från Gud, och om synden verkligen är allvarlig, skiljer den oss helt och hållet från Gud.

Men vad gör Gud när någon vänder sig bort från honom? Vad gör han när vi lämnar den rätta vägen och råkar i fara att mista livet? Blir han sårad och vänder sig bort från oss?

Låt oss höra vad Herren säger till oss:

47. Endast en läsning ur den heliga Skrift skall läsas.

Luk 15:1-7: Vid den tiden sökte sig alla tullindrivare och syndare till Jesus...

48. c) Predikan

-90-

Predikan skall vara kort och skall framför allt betona Guds kärlek till oss och även ge anledning till samvetsrannsakan.

49. d) Samvetsrannsakan skall anpassas efter barnens fattningsförmåga och också omfatta lämplig tid för tystnad (jfr Tillägg III, s. 116).

50. e) Botakt

Följande litanian kan läsas av celebranten eller av en eller flera barn växelvis med övriga närvarande. Före svaren som också kan sjungas rekommenderas en kort paus.

Vår Gud och Fader,

- ofta har vi inte uppfört oss som dina barn.

R/. Men du älskar oss och söker oss.

- Vi har varit besvärliga för våra föräldrar och lärare.

R/. Men du älskar oss och söker oss.

-Vi har bråkat och skrikit mot varandra.

R/. Men du älskar oss och söker oss.

-Hemma (och i skolan) har vi varit lata och inte velat hjälpa våra föräldrar (våra syskon, andra barn).

R/. Men du älskar oss och söker oss.

- Vi har inte tagit vara på tillfället att göra gott.

R/. Men du älskar oss och söker oss.

Men nu går vi tillsammans med Jesus, vår bror, till Fadern och ber honom att förlåta oss våra synder:

Fader vår, som är i himmelen;
helgat varde ditt namn;
tillkomme ditt rike;
ske din vilja, såsom i himmelen, så ock på jorden.
Vårt dagliga bröd giv oss i dag,
och förlåt oss våra skulder,
såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro.
och inled oss icke i frestelse,
utan fräls oss ifrån ondo.

51. f) Ånger och föresats

Denna kan uttryckas symboliskt, t.ex. på följande sätt: varje barn kan om så är lämpligt ta ett ljus och gå fram till altaret eller annan lämplig plats för att där tända ljuset - med hjälp av en assistent i gudstjänsten, om så behövs. Var och en av dem säger:

Fader, jag är ledsen för allt ont jag har gjort.
Jag ångrar att jag inte gjort det goda jag borde göra.
Jag vill verkligen arbeta på att bättra mig,

särskilt... (här kan en bestämd föresats göras)

och kunna leva i ditt ljus.

I stället för ljuset eller tillsammans med det kan barnen lägga ned en lapp med en bön och sin föresats på altaret eller på ett bord som ställts i ordning för detta. Om antalet barn eller andra omständigheter inte gör detta möjligt uppmanar celebranten barnen att gemensamt be bönen ovan, med en allmän föresats.

52. g) Celebrantens bön

Gud, vår Fader, söker alltid upp oss
när vi har gått bort från den rätta vägen.
Han är beredd att förlåta det onda vi har gjort.
Må Gud allsmäktig förbarma sig över oss,
förlåta oss våra synder
och föra oss till det eviga livet.
R/. Amen.

53. Officianten kan uppmana barnen att tacka Gud, vilket kan ske genom att de sjunger en sång som passar för detta tillfälle.
Sedan sänder han ut de närvarande.

V. FÖR UNGA

54. De unga deltar själva, om möjligt, i förberedelsen av botgudstjänsten för dem. De kan tillsammans med celebranten välja eller ställa samman texter och sånger. Lektorer, sångare eller kör bör hämtas ur deras krets.

Tema: FÖRNYELSE AV LIVET ENLIGT DEN KRISTNA KALLELSEN

55. a) Celebranten kan hälsa de närvarande med följande eller liknande ord:

Kära vänner, vi har samlats för att göra bot och förnya vårt liv. Det är inte fråga om, som många tror, om en besvärlig och sorglig sak, utan detta är något gott och skönt och har mer med framtiden än det förflutna att göra. Gud öppnar genom boten en ny väg för oss, han för oss mer och mer fram till Guds barns fulla frihet. Kristus, som kallar oss till omvändelse, ger oss tillträde till sin Faders rike. Så lärde han oss i liknelsen om affärsmannen, som fann den dyrbara pärlan och sålde allt han ägde för att köpa den. Låt oss följa detta råd och lämna det förgångna livet bakom oss för att nå fram till det nya, som har långt större värde.

Sedan sjunger man en sång, som handlar om kallelsen till det nya livet eller om det hjärta som genast är berett att följa Guds kallelse (t.ex. Ps 40:1-9 med responsorieantifonen (R/): Se, jag kommer för att göra din vilja).

56. b) Bön

Gud, du kallar oss från mörker till ljus,
från lögn till sanning, från död till liv.
Ingjut i oss din Helige Ande
för att öppna våra öron och styrka våra hjärtan,
så att vi inser vår kallelse
och med kraft och ihärdighet slår in på den väg
som leder oss fram till att leva ett verkligt kristet liv.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.
R/. Amen.

57. c) Läsningar

Rom 7:18-25: Bröder, jag vet att det inte bor något gott i mig...

Eller: Rom 8:19-23: Bröder, skapelsen väntar otåligt...

Sång eller en stunds tystnad

Mt 13:44-46: Vid den tiden sade Jesus till folkskarorna: "Himmelriket är som en skatt..."

58. d) Predikan

Predikan kan handla om

- syndens lag, som inom oss kämpar mot Gud;
- nödvändigheten att lämna syndens väg för att vi skall kunna gå in i Guds rike.

59. e) Samvetsrannsakan

Efter predikan äger samvetsrannsakan rum, till exempel i enlighet med den text som finns i Tillägg III, s. 116. Det måste alltid lämnas utrymme för tystnad, så att var och en kan utforma sin samvetsrannsakan på ett mer personligt sätt.

60. f) Botakt

Herren Kristus kallade syndare till sin Faders rike. Därför skall var och en i det innersta av sitt hjärta kalla fram sann ånger och göra en bestämd föresats.

Efter en kort stunds tystnad säger alla tillsammans:

Jag bekänner inför Gud allsmäktig och er alla,
att jag har syndat i tankar, ord, gärningar och underlåtelse.

Man slår sig för bröstet och säger:

Detta är min skuld, min stora skuld.

Därefter fortsätter man:

Därför ber jag den saliga jungfru Maria,
Guds änglar och helgon och er alla,
att be för mig till Herren, vår Gud.

Officianten:

Herre vår Gud, du vet allt.
Du känner också till vår uppriktiga vilja
till att bättre tjäna dig och vår nästa.
Se i nåd till oss och hör våra böner.

En lektor:

Ge oss nåd till sann omvändelse.

R/. Herre, hör vår bön.

Kalla fram botens anda i oss och stärk våra föresatser.

R/. Herre, hör vår bön.

Förlåt oss våra synder och hela våra brister.

R/. Herre, hör vår bön.

Fyll våra hjärtan med en anda av förtröstan och storsinnet.

R/. Herre, hör vår bön.

Gör oss till din Sons trofasta lärjungar och levande lemmar i din kyrka.

R/. Herre, hör vår bön.

Officianten:

Må Gud, som inte vill att syndaren dör utan att han omvänder sig och får leva, i nåd ta emot vår syndabekännelse och i rikt mått ge oss del av sin stora barmhärtighet, när vi ber så som hans Son har befallt oss:

Alla fortsätter gemensamt:

Fader vår, som är i himmelen;
helgat varde ditt namn;
tillkomme ditt rike;
ske din vilja, såsom i himmelen, så ock på jorden.
Vårt dagliga bröd giv oss i dag,
och förlåt oss våra skulder,
såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro.
och inled oss icke i frestelse,
utan fräls oss ifrån ondo.

61. Gudstjänsten avslutas med lämplig sång och utsändning.

-95-

VI. FÖR SJUKA

62. Den som förrättar gudstjänsten går till de sjuka som samlats under de förutsättningar som bestäms av deras tillstånd och deras vistelseort. Han kan också samla dem i kyrkan eller i kapellet. Han bör noga anpassa själva texterna och deras antal till de sjukas förutsättningar. Eftersom för det mesta ingen av dem kan fungera som lektor bör han om möjligt erbjuda någon annan att åta sig denna uppgift.

Tema: SJUKDOMENS TID SOM NÅDENS TID

63. a) Officianten kan hälsa de sjuka med följande eller liknande ord:
Kära sjuka vänner! Botens ord som Jesus förkunnade är ett gott budskap: det är nämligen ett budskap om Guds kärlek och barmhärtighet, som ger oss förmåga att gång på gång i vårt liv helt och hållet rikta oss mot Gud. Boten är alltså en Guds gåva som vi bör ta emot med tacksamhet. Låt oss i denna avsikt med stor enkelhet och ödmjukhet öppna vårt samvete för Gud och be om försoning med honom samtidigt som vi förlåter det vi har gjort mot varandra.

Man kan sjunga en sång med botkaraktär med de sjuka, om detta är möjligt. Om en kör medverkar kan den utföra sången.

64. b) Bön

Gud, källa till all godhet och mildhet,
inge dina söner och döttrar som har samlats i ditt namn
både botens och förtröstans anda,
så att vi som ber om din och vår nästas förlåtelse
uppriktigt kan bekänna våra synder.
Vi ber dig: förnya genom denna gudstjänst
vår gemenskap med dig och med varandra,
så att vi bättre kan tjäna dig.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.
R/. Amen.

65. c) Läsningar

Som inledning kan man använda följande eller liknande ord:

Friska människor som har allt det goda i livet kan ofta vara tanklösa och otacksamma. Men då vi drabbas av sjukdom inser vi att allt detta är en stor

gåva. Om vi måste saknar det, förlorar vi lätt modet. Gud tillåter sjukdom för att vår tro skall prövas; ja, vårt lidande kan som med-lidande med Kristus vara av stort värde både för oss och för Guds kyrka. Sjukdomstiden är alltså inte en oanvändbar tid som saknar varje mening, utan för dem som tar emot den med rätt inställning kan den verkligen bli en nådens tid. Denna vår gudstjänst har som mål att ge ny styrka åt denna inställning. Därför lyssnar vi till Guds ord, rannsakar vårt samvete och uttrycker vårt inre i bön.

66. Jak 5:13-16: Mina kära, får någon av er lida...

Mellan läsningarna kan man växelvis läsa eller sjunga en psaltarpsalm (t.ex. Ps 130 eller 51).

Mk 2:1-12: Vid en tiden kom Jesus tillbaka till Kafarnaum...

67. d) Predikan

Celebranten kan tala om sjukdomen som inte så mycket består i kroppens svaghet som i sådana brister som själen lider av. Han bör understryka Jesu makt och hans kyrkas fullmakt att förlåta synder liksom kraften i det ställföreträdande lidandet för andra.

68. e) Samvetsrannsakan

Efter predikan äger samvetsrannsakan rum, till exempel i enlighet med den text som finns i Tillägg III, s. 116. Det måste alltid lämnas utrymme för tystnad, så att var och en kan utforma sin samvetsrannsakan på ett mer personligt sätt.

Man kan lägga till några frågor som följer här. De skall anpassas efter de sjukas tillstånd.

-Litar jag på Guds godhet och hans försyn även i plåga, betryck och sjukdom?

- Ger jag efter för misströstan, hopplöshet och andra onda tankar och känslor?

- Använder jag den lediga tiden för att reflektera över livet och tala med Gud?

- Tar jag emot sjukdom och smärtor som ett tillfälle att lida tillsammans med Kristus, som med sitt lidande har återlöst oss?

- Är jag som lever av tro övertygad om att smärtor som bärs med tålamod kan vara av största nytta för kyrkan?

-97-

-Är jag uppmärksam på andra och ser jag till mina medpatienter och deras behov?

- Är jag tacksam mot dem som vårdar mig och besöker mig?

- Bemödar jag mig om att vara en god förebild som det anstår en kristen?

- Ångrar jag de synder jag begått och uthärdar tålmodigt min sjukdom eller min svaghet som gottgörelse för dem?

69. f) Botakt

Efter en stunds tystnad säger alla tillsammans:

Jag bekänner inför Gud allsmäktig och er alla,
att jag har syndat i tankar, ord, gärningar och underlåtelse.

Man slår sig för bröstet och säger:

Detta är min skuld, min stora skuld.

Därefter fortsätter man:

Därför ber jag den saliga jungfru Maria,
Guds änglar och helgon och er alla,
att be för mig till Herren, vår Gud.

En lektor:

Herre, vår Gud, vi bär din Sons namn och kallar dig vår Fader. Vi ångrar
att vi har kränkt dig och gjort våra bröder och systrar orätt.

R/. Ge oss sann ånger, och väck i oss kärleken till dig och till vår nästa.

En lektor:

Herre Jesus Kristus, genom ditt lidande och ditt kors har du återlöst oss och
gett oss en förebild i tålmod och kärlek. Vi ångrar att vi har kränkt dig och
försummat att tjäna dig och våra bröder och systrar.

R/. Ge oss sann ånger, och väck i oss kärleken till dig och till vår nästa.

En lektor:

Herre, Helige Ande, du talar till oss i kyrkan och i vårt samvete, du inriktar våra hjärtan på det goda. Vi ångrar att vi har kränkt dig geom vår olydnad och vårt hjärtas hårdhet.

R/. Ge oss sann ånger, och väck i oss kärleken till dig och till vår nästa.

Officianten:

Låt oss nu vända oss i bön till Gud, vår Fader, och be honom att förlåta oss våra synder och rädda oss från det onda:

Alla fortsätter gemensamt:

Fader vår, som är i himmelen;
helgat varde ditt namn;
tillkomme ditt rike;
ske din vilja, såsom i himmelen, så ock på jorden.
Vårt dagliga bröd giv oss i dag,
och förlåt oss våra skulder,
såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro.
och inled oss icke i frestelse,
utan fräls oss ifrån ondo.

70. Om så är lämpligt kan kören eller de församlade sjunga en sång och gudstjänsten avslutas med en tacksägelse:

71. Du tröstens Gud och barmhärtighetens Fader, som förlåter dem som bekänner sina synder:

R/. Vi prisar och välsignar dig.

Du tröstens Gud och barmhärtighetens Fader, som låter dem som lider och plågas av smärtor få del av din Sons lidande för hela världens frälsning:

R/. Vi prisar och välsignar dig.

Du tröstens Gud och barmhärtighetens Fader, som älskar de betryckta och sörjande och ger dem hopp om frälsning och evigt liv:

R/. Vi prisar och välsignar dig.

Låt oss bedja.

Herre, din godhet är oändlig och din barmhärtighet utan gräns.
Vi tackar dig för de gåvor vi har fått och ber dig:
se till denna din familj, som samlats i din Sons namn
och bevara den i levande tro, fast hopp
och uppriktig kärlek till dig och till nästan.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.
R/. Amen.

Eller:

72. Gudstjänsten kan avslutas med följande välsignelse i stället för med ovanstående bön:
Må fridens Gud fylla era hjärtan med allt gott,
så att ni får kraft av hopp och tröst från honom,
kan leva enligt hans vilja
och nå fram till den eviga frälsningen.
Må Gud allsmäktig ge er detta och allt gott,
Fadern och Sonen + och den Helige Ande.
R/. Amen.

73. Officianten sänder ut de församlade eller inbjuder dem till vänskapligt samtal med de sjuka.

-100-

TILLÄGG III

FÖRSLAG TILL SAMVETSRANNSAKAN

1. Detta förslag till samvetsrannsakan som läggs fram här skall kompletteras och anpassas till lokala sedvänjor och olika personer.

2. När samvetsrannsakan görs före mottagandet av botens sakrament bör var och en först och främst ställa sig följande frågor:

1. Går jag till botens sakrament med en uppriktig önskan om rening, omvändelse, förnyelse av livet och djupare kunskap om Gud, eller betraktar jag detta sakrament snarare som en börda som man skall ta på sig så sällan som möjligt?

2. Har jag glömt eller med avsikt förtigit några allvarliga synder i de bikter jag förut har avlagt?

3. Har jag fullgjort den bot som blivit mig ålagd? Har jag gottgjort den skada som jag eventuellt har vållat? Har jag gjort allvar av föresatsen att bättra mitt leverne enligt evangeliets krav?

3. Var och en skall pröva sitt liv i ljuset av Guds ord.

I. Herren säger: "Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta" (Mt 22:37).

1. Är mitt hjärta inställt på Gud så att jag verkligen älskar honom över allting genom att trofast handla efter hans bud, så som en son älskar sin far, eller är jag huvudsakligen intresserad av timliga ting? Har jag rätt avsikt när jag handlar?

2. Hur stark är min tro på Gud, han som talar till oss genom Jesus Kristus? Håller jag fast vid kyrkans tro utan att vackla? Har jag ägnat tid åt att fördjupa min tro, lyssna till Guds ord, delta i undervisningen och undvika sådant som skadar tron? Har jag alltid ihärdigt bekänt min tro på Gud och kyrkan, utan fruktan? Träder jag gärna fram som kristen, både i det privata och offentliga livet?

3. Har jag bett varje morgon och kväll? Ät min bön ett uppriktigt samtal med Gud eller mest en mekanisk handling? Frambär jag mitt arbete, min glädje och mina bekymmer som en offergåva åt Gud? Tar jag min tillflykt till honom i frestelsen?

4. Har jag vördnad och respekt för Guds namn, eller vanhelgar jag det genom hädelse, mened eller missbruk? Har jag behandlat Jungfru Maria och helgonen med bristande respekt?

5. Helgar jag Herrens dag och kyrkans högtider, genom att aktivt, med vördnad och uppmärksamhet delta i gudstjänsten, framför allt i mässan, varje söndag och på de påbjudna helgdagarna? Har jag rättat mig efter buden om årlig bikt och påskkommunion?

6. Har jag kanske egentligen andra gudar åt vilka jag ägnar mina bästa krafter, dvs. saker som lockar mig och som jag litar på mer än Gud, till exempel pengar, olika former för vidskepelse, spiritism och magiska konster?

II. Herren säger: "Mitt bud är detta: att ni skall älska varandra så som jag har älskat er" (Joh 15:12).

1. Älskar jag verkligen min nästa, eller använder jag mina bröder och systrar som medel för mina egna syften eller gör sådant mot dem som jag inte vill skall göras mot mig av andra? Har jag varit till svår anstöt för dem i ord eller handling?

2. Har du i din familj visat tålmod och verklig kärlek i din familj och så bidragit till de andras väl och glädje? Har barnen lytt sina föräldrar, hedrat dem och hjälpt dem genom att bistå dem andligt och materiellt; har föräldrarna bemödat sig om barnens kristna fostran och hjälpt dem genom att föregå med gott exempel och använda sig av sin föräldraauktoritet? Har makarna varit trogna mot varandra i sitt hjärta och i sitt liv med andra?

3. Delar jag med mig av mina ägodelar till dem som är fattigare än jag? Försvarar jag så vitt det beror på mig de förtryckta, bistår jag de olyckliga, hjälper jag de nödställda - eller har jag föraktat min nästa, framför allt de fattiga, de svaga, de gamla, främlingarna eller människor av annat ursprung?

4. Förverkligar jag i mitt liv den kallelse och sändning jag fick genom konfirmationen? Har jag deltagit i kyrkans apostolat och kärleksverksamhet och i församlingens liv? Har jag bidragit till kyrkans och världens behov och bett för dem, t.ex. för kyrkans enhet, för spridning av evangeliet bland folken, för att bevara fred och rättvisa etc.?

5. Bryr jag mig om det mänskliga samhälles väl och välfärd där jag lever, eller lever jag mit liv som om jag bara brydde mig om mig själv? Deltar jag efter förmåga i arbetet för att främja rättvisa, goda seder, endräkt och kärlek i det mänskliga samhället? Har jag uppfyllt mina medborgerliga plikter, har jag betalat skatter och avgifter?

6. Är jag i mitt arbete eller min uppgift rättsinnig, arbetsam, hederlig genom att i kärlek göra min tjänst åt samhället? Har jag gett arbetarna och de som tjänar mig rimlig lön? Har jag hållit löften och överenskommelser?

7. Har jag visat lagliga myndigheter lydnad och den respekt som tillkommer dem?

8. Om jag har fått ett uppdrag eller utövar myndighet, utövar jag denna till min egen fördel eller för de andras väl, i en anda av tjänande?

9. Har jag hållit mig till sanningen och troheten, eller har jag skadat andra människor genom lögner, förtal, hånfulla ord, förhastade omdömen och kränkning av förtroende?

10. Har jag våldfört mig på andras liv, fysiska integritet, har jag kränkt deras rykte eller heder eller deras ägodelar? Har jag förorsakat dem någon skada? Har jag uppmanat någon till abort eller ombesörjt en sådan? Har jag förföljt människor med mitt hat? Har jag skilt mig från dem genom

gräl, fiendskap, förolämpningar och vrede? Har jag illvilligt, av egoism, låtit bli att avlägga vittnesmål om min nästas oskuld?

11. Har jag stulit saker som tillhör andra människor, har jag på ett orättfärdigt och oordnat sätt fikar efter dem? Har jag sett till att det som tillhör andra lämnats tillbaka och att skadan ersatts?

12. Om jag har lidit orätt, har jag då för Kristi kärleks skull varit beredd till att sluta fred och att ge förlåtelse, eller håller jag fast vid mitt hat eller önskan att hämnas?

III. Herren Kristus säger: "Den som har mina bud och håller dem, han älskar mig" (Joh 14:21).

1. Vilken är den grundläggande inriktningen av mitt liv? Inspireras jag av hoppet om det eviga livet? Har jag försökt göra framsteg i mitt andliga liv genom bön, läsning av Guds ord och meditation, deltagande i sakramenten och genom att lägga band på mig själv?

Är jag beredd att behärska mina fel - mina böjelser och onda lidelser, som avund, omåttlighet i mat och dryck? Har jag låtit mig drivas av högmod och självöverskattning, upphöjt mig själv inför Gud och sett ner på andra och ansett mig själv bättre än de? Har jag påtvingat andra min vilja och inte brytt mig om deras frihet och rättigheter?

2. Hur använder jag min tid, mina krafter och de gåvor jag fått av Gud som "evangeliets talenter"? Använder jag allt detta för att arbeta på min allt större fullkomlighet? Har jag varit lat och slösat bort min tid?

3. Har jag med tålmod tagit emot livets sorger och motgångar? Hur har jag burit lidandet i min egen kropp för att "fullgöra det som fattas i Kristi lidande"? Har jag hållit budet om fasta och abstinens?

4. Har jag varit anständig och kysk när det gäller mina sinnen och hela min kropp som det anståndet Helige Andes tempel, kallad till uppståndelse och härlighet? Är jag medveten om att min kropp skall vara ett tecken på den trofaste Gudens kärlek till människorna, det tecken som framstår i full klarhet i äktenskapets sakrament?

Har jag befläckt min kropp genom otukt, okyskhet, ovärdiga ord och tankar, onda tankar eller handlingar? Har jag gett vika för min njutningslystnad? Har jag ägnat mig åt läsning, samtal, skådespel och förströelser som strider mot kristen och mänsklig anständighet? Har jag genom min egen oanständighet förfört andra till synd? Har jag i mitt äktenskap hållit mig till den moraliska lagen?

5. Har jag handlat mot mitt samvete av fruktan eller hyckleri?

6. Har jag alltid strävat efter att handla så att handlingen överensstämmer med Guds barns sanna frihet, efter Andens lag, eller finns det lidelser hos mig vilkas slav jag är?

